

2024

Årsredovisning

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus

Innehåll

VD har ordet	3	Resultaträkning (tkr)	20
Förvaltningsberättelse	4	Balansräkning (tkr)	21
Ägarförhållanden och organisation	4	Kassaflödesanalys (tkr)	22
Medlemsandelar	4	Driftredovisning	23
Översikt över verksamhetens utveckling ...	6	Investeringsredovisning	26
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6	Större investeringar som upparbetades under året	29
Händelser av väsentlig betydelse	9	Noter	31
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13	Miljöredovisning	40
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	13	Säkrad råvattenkvalitet och -kvantitet	40
Balanskravsresultat	18	Effektiv och miljövänlig produktion och distribution	41
Väsentliga personalförhållanden	18	Hållbar vattenanvändning	42
Förväntad utveckling	19	Nyckeltal	43
		Revisionsberättelse för år 2024	45

Fokus på resurseffektivitet och investeringar

I Sverige tar vi vårt vatten för givet. Att få det levererat dygnet runt hem till kranen för att tvätta sig, spola i toaletter och vattna blommor är en självklarhet. Samtidigt är det vårt absolut viktigaste livsmedel. Att det dessutom kostar några få ören per liter är heller inget som vi tycker är konstigt. Men jämför man med situationen i större delen av världen så har vi en unik situation som vi ska vara tacksamma för. Samtidigt krävs nu historiskt stora insatser i hela Sverige för att behålla en hög nivå på vattentjänsterna. Och vi behöver också använda vattnet med lite mer eftertanke framöver.

Under 2024 har vi på Norrvatten påbörjat ett arbete för att se över den långsiktiga strategin för kommunalförbundet. Den gällande strategiska planen beslutades 2016 av styrelsen och sträcker sig till 2026. Under året reviderades Norrvattens modell för målstyrning tillsammans med de övergripande målen. Detta med syfte att ta fram en ny strategisk plan som ligger bättre i linje med den värld vi nu lever i. För mycket har hänt de senaste tio åren. Klimatförändringarna ger nu på riktigt avtryck i verksamheten med allt torrare och varmare försomrar, vår omvärld har blivit betydligt mer osäker och Norrvattens roll i civilförsvaret har blivit mer central. I media rapporteras om ett gigantiskt underhållsberg på närmare 700 miljarder för Sveriges VA-system. Även Norrvatten har, trots en sedan länge stabil nivå på underhållet av ledningsnätet, mycket stora investeringar att hantera de kommande tio åren.

Med en uppdaterad strategisk plan kan vi ha en tydlig grund att stå på för att genomföra de prioriteringar som kommer att krävas både i yttre anläggningar och vid Görvälnverket. En fråga som kommer ha stor påverkan på investeringsnivåerna är om våra medlemskommuner kan minska sin vattenförbrukning, och då framför allt topparna under varma vår- och sommarkvar. En annan avgörande fråga är hur mycket reservvatten Norrvatten

ska kunna leverera vid större störningar. Under 2024 påbörjades därför ett långsiktigt arbete för att lyfta dessa frågor med våra medlemskommuner för att tillsammans hitta rätt nivåer.

Den enskilt största investeringen för Norrvatten är givetvis det nya vattenverket som nu projekteras. Projektet har pågått sedan 2020 då ett inriktningsbeslut fattades för att finna rätt teknisk lösning för en kompletterande anläggning som skulle byggas i etapper. Under början av 2024 tog projekteringen en ny riktning då det framgick att den ursprungliga planen, med etappvis utbyggnad av det existerande vattenverket, skulle bli betydligt mer kostsam än vad som tidigare antagits. Att i stället uppföra en helt ny anläggning parallellt med det existerande vattenverket ger betydligt större kapacitet i förhållande till investeringsnivån och löser förbundets behov för många decennier framöver. Med den nya inriktningen minskar också komplexiteten i genomförandet rejält då den gamla anläggningen kan lämnas mer eller mindre orörd fram till driftsättning av den nya. Risken för sena kostnadsökningar blir då också därmed betydligt lägre.

Under kommande år ska stora beslut fattas och stora investeringar påbörjas. Norrvatten har som ansvar att göra sitt yttersta för att finna de mest kostnadseffektiva lösningarna och tack vare storleken hos förbundet väntas faktiskt påverkan på VA-taxan betydligt mindre än genomsnittet för övriga Sverige.

Med den kompetenta organisation vi har tillsammans med det goda samarbetet inom styrelse och med våra medlemskommuner vet jag att vi kommer att välja rätt väg för Norrvatten.

Andreas Thunberg, VD, Norrvatten.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden och organisation

Kommunalförbundet Norrvatten ägs av medlemskommunerna Danderyd, Järfälla, Knivsta, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Medlemsandelar

KOMMUN	ACKUMULERAD FÖRBRUKNING 2023 (tusen m ³)	2023 ANDEL (procent)	FÖRBRUKNING 2024 (tusen m ³)	ACKUMULERAD FÖRBRUKNING 2024 (tusen m ³)	2024 ANDEL (procent)
Danderyd	199 752	7,90 %	3 520	203 272	7,87 %
Järfälla	315 813	12,48 %	6 563	322 376	12,49 %
Knivsta	33 483	1,32 %	854	34 337	1,33 %
Norrtälje	18 811	0,74 %	2 303	21 115	0,82 %
Sigtuna	176 976	6,99 %	4 193	181 169	7,02 %
Sollentuna	261 882	10,35 %	5 864	267 746	10,37 %
Solna	486 187	19,22 %	7 103	493 290	19,11 %
Sundbyberg	297 109	11,74 %	4 055	301 164	11,66 %
Täby	251 577	9,94 %	5 663	257 241	9,96 %
Upplands-Bro	98 700	3,90 %	2 455	101 155	3,92 %
Upplands Väsby	184 215	7,28 %	3 801	188 016	7,28 %
Vallentuna	80 827	3,19 %	1 912	82 739	3,20 %
Vaxholm	32 413	1,28 %	827	33 240	1,29 %
Österåker	92 352	3,65 %	2 594	94 946	3,68 %
Totalt tusen m³	2 530 099	100 %	51 708	2 581 807	100 %

Ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen redovisas nedan tillsammans med sammanträdesstatistik med mera. Statistiken avser förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse för 2024.

Förbundsstyrelse 2024

FÖRBUNDSORGAN	LEDAMÖTER	ERSÄTTARE	SAMMANTRÄDEN
Förbundsfullmäktige	51	51	2
Valberedning	3	3	3
Förbundsstyrelse	10	10	7
Presidium	2	-	6
Revisorer	3	-	4

FÖRBUNDSSTYRELSE	KOMMUN	ROLL
Sara Kukka-Salam, S	Solna	Ordförande
Erik Andersson, M	Täby	Vice ordförande
Inger Olsson-Blomberg, M	Danderyd	Ledamot
Erik Östman, C	Järfälla	Ledamot
Bino Drummond, M	Norrtälje	Ledamot t.o.m 2024-05-21
Kjell Jansson, S	Norrtälje	Ledamot fr.o.m 2024-05-21
Gunnar Balfe, M	Sigtuna	Ledamot
Jonas Riedel, C	Sollentuna	Ledamot
Ayla Eftekhari, S	Sundbyberg	Ledamot
Margareta Hamark, L	Upplands-Väsby	Ledamot
Michaela Fletcher, M	Österåker	Ledamot
Björn Lindfors, M	Järfälla	Ersättare
Matilda Hübinette, KNU	Knivsta	Ersättare
Åsa Söderbergh, M	Sollentuna	Ersättare
Lars Råden, M	Solna	Ersättare
Leif Elofsson, S	Sundbyberg	Ersättare
Annica Nordgren, C	Täby	Ersättare
Catarina Andersson, S	Upplands-Bro	Ersättare t.o.m 2024-05-21
Kristian Cronsell, S	Upplands-Bro	Ersättare fr.o.m 2024-05-21
Maria Fälth, KD	Upplands-Väsby	Ersättare
Ewa Thorin, M	Vallentuna	Ersättare
Peter Lindqvist, M	Vaxholm	Ersättare

REVISORER	KOMMUN	ROLL
Birgitta Schwinn, M	Sollentuna	Ledamot
Lars Markstedt, L	Järfälla	Ledamot
Hans-Erik Salomonsson, S	Sundbyberg	Ledamot/ Sammanställande
Biträde till revisorerna: Richard Moell Vahul, PwC		

VALBEREDNING	KOMMUN	ROLL
Lars-Erik Salminen, M	Solna	Ordförande
Magnus Persson, C	Solna	Ledamot
Sven-Inge Nylund, S	Upplands-Bro	Ledamot
Inger Olsson-Blomberg, M	Danderyd	Ersättare
Sofie Ågren Mandoki, S	Sundbyberg	Ersättare
Martin Carlsson, C	Solna	Ersättare

FÖRVALTNING	ROLL
Andreas Thunberg	Verkställande direktör

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska kommuner och kommunalförbund upprätta en årsredovisning för varje räkenskapsår. Utöver det ska minst en delårsrapport upprättas under räkenskapsåret. I lagstiftningen stadgas också att uppföljning av mål för verksamheten avseende bland annat god ekonomiskushållning ska följas upp i delårsrapport och årsredovisning. Bokföring och redovisning ska också fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Miljoner kronor redovisas med förkortningen mkr medan tusentals kronor redovisas som tkr.

Översikt över verksamhetens utveckling

ÖVERSIKT 5 ÅR, TKR	UTFALL 2020	UTFALL 2021	UTFALL 2022	UTFALL 2023	UTFALL 2024	BUDGET 2024
Totala intäkter	221 866	234 181	244 761	303 796	317 232	322 080
Totala kostnader	-220 966	-232 818	-245 720	-289 718	-321 844	-322 080
Avskrivningar	-59 334	-63 795	-64 634	-65 445	-70 686	-71 900
Resultat efter finansiella poster	901	1 363	-958	14 078	-4 613	0
Soliditet	14,1 %	12,4 %	10,6 %	9,3 %	8,3 %	7,9 %
Självfinansieringsgrad	35 %	27 %	23 %	20 %	25 %	17 %
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12 (tkr)	1 017 858	1 170 463	1 400 388	1 633 099	1 873 071	1 965 397
Nettoinvesteringar (tkr)	168 255	238 309	286 905	331 522	288 490	417 169
Pris per m ³ , kr (Vattenavgifter)	3,87	3,95	4,10	4,90	5,19	5,19
Medelantal anställda	58	63	65	66	70	76
Sjukfrånvaro	3,4 %	3,5 %	3,4 %	3,0 %	1,6 %	4,0 %

Norrvattens verksamhet har uppvisat en stabil utveckling såväl finansiellt som verksamhetsmässigt under de senaste åren. Inga större förvärv eller avyttringar har genomförts vilket medför att verksamheten är relativt oförändrad till omfattningen. Såväl intäkter som kostnader och resultat är relativt stabila och förutsägbara. Nyckeltalen för soliditet sjunker på grund av ökad belåning och självfinansieringsgraden på investeringar är i en sjunkande trend på grund av att förbundet har en högre investeringstakt än för några år sedan. I planeringen framåt finns byggnationen av ett nytt dricksvattenverk som kommer att innebära en stor förändring såväl verksamhetsmässigt som finansiellt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Norrvatten är ett kommunalförbund som har till huvuduppgift att leverera dricksvatten till sina medlemskommuner till självkostnadspris. Stora investeringar ligger framför Norrvatten i syfte att säkra produktion och kapacitet och stora delar av anläggningarna har låga bokförda värden. Detta sammantaget innebär att verksamheten inte är självfinansierande utan att Norrvatten med regelbundenhet behöver öka sin låneram för att kunna genomföra nödvändiga investeringar i dricksvattenproduktionen och distributionsnätet.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Sedan några år tillbaka har det blivit tydligt att Norrvatten och medlemskommunerna behöver vara

förberedda inför perioder av hög vattenförbrukning som inträffar varma vår- och somrardagar. Det handlar dels om att ha möjlighet att ta till åtgärder som bevattningsförbud vid ett kritiskt produktionsläge, men framför allt om förebyggande insatser för att undvika att hamna i ett sådant läge. Görvälnverkets vattenproduktion har varit nära den maximala kapaciteten ett antal gånger under de senaste åren, vilket understryker vikten av att hålla nere maxdygnsförbrukningen.

Norrvatten ser en ökning av vattenförbrukningen, om än inte lika tydlig som för ett antal år sedan, som inte är väderberoende utan hänger ihop med medlemskommunernas och regionens tillväxt. Enligt den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, kommer antalet anslutna till Norrvattens leveransområde att öka från dagens närmare 700 000 personer till närmare 900 000 personer år 2050 enligt RUF5 låg. Eftersom en betydande andel av vattenförbrukningen är väderberoende så kan det vara relativt stora variationer mellan enskilda år, men den långsiktiga trenden är en ökad förbrukning beroende på ökat antal anslutna. Detta är en av anledningarna till planeringen av ett nytt vattenverk som kommer öka Norrvattens produktionskapacitet.

En risk- och osäkerhetsfaktor i närområdet är Stockholm Exergis planer på att bygga ett kraftvärmeverk i Lövsta. Om denna etablering skulle bli verklighet föreligger enligt Norrvattens bedömning stora risker för en negativ påverkan på råvattnet.

Norrvatten ska leverera ett hälsosamt dricksvatten. Då reningen med avseende på kemiska föroreningar, som PFAS och läkemedelsrester, är mycket låg i Norrvattens anläggningar så krävs att vattnet i Mälaren och i grundvattenverken inte innehåller skadliga halter av dessa ämnen. I planerna för det nya vattenverket så finns det med processer som kan rena vattnet på ett bättre sätt än i dagens anläggning. Den allra viktigaste åtgärden är dock att aktörer som släpper ut PFAS-ämnen i naturen upphör med det.

Norrvattens egen reservvattenförmåga är otillräcklig och behöver förstärkas. En osäkerhet är att den faktiska kapaciteten kan vara ännu lägre än vad som tidigare antagits. Till detta kommer betydande risker på grund av exploateringstrycket på Stockholmsåsen och de risker som det medför för grundvattenmagasinen där.

Det höga terrorhotet tillsammans med den säkerhetspolitiska situationen gör att säkerhetsläget i Sverige är allvarligt. Detta kommer att bestå under en längre tid. Händelseutvecklingen är både snabb och svår att förutse samt ger direkta konsekvenser på hoten mot Sverige. Brister och sårbarheter i förhållande till hotbilden utgör risker för aktörerna i totalförsvaret. Norrvatten utgör inget undantag och behöver enskilt och tillsammans med andra intensivt arbeta med att öka förmågan inför och under höjd beredskap, krigsfara och krig för att värna de som bor, verkar och vistas i

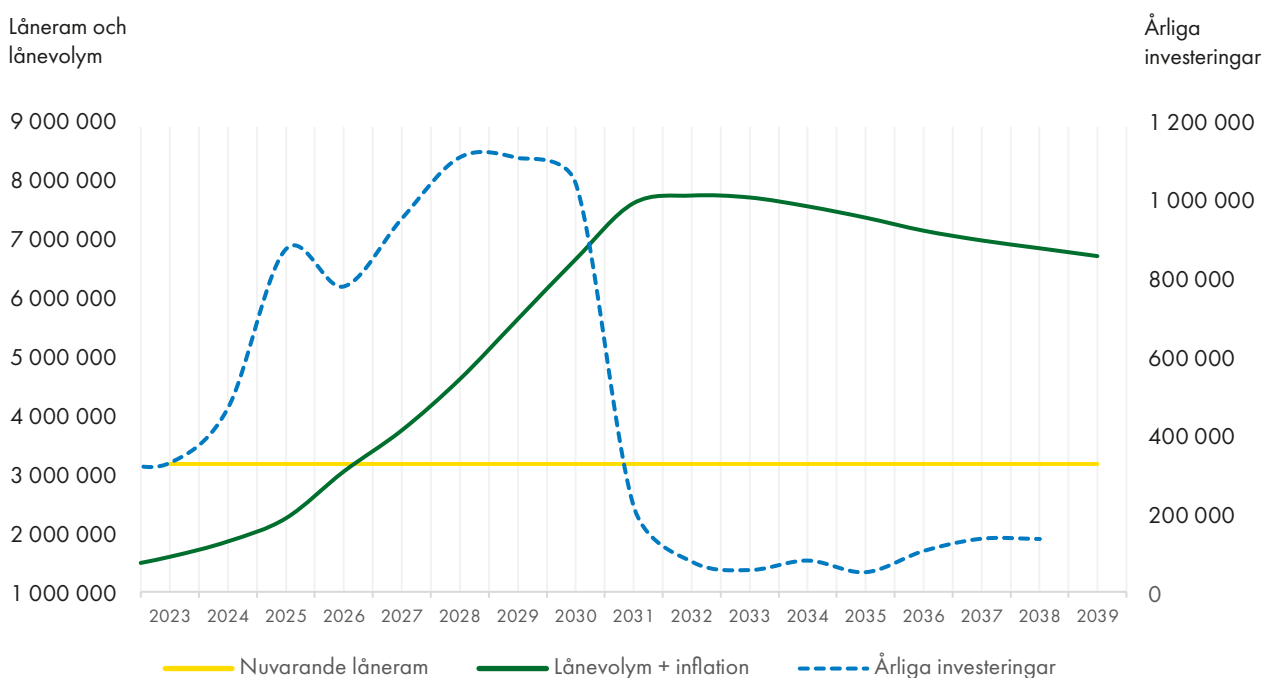
Norrvattens medlemskommuner. En viktig del är att säkerställa beredskapen med ett systematiskt säkerhets- och säkerhetsskyddsarbete som tar sin utgångspunkt i de dimensionerande antagonistiska förmågor (DAF) som säkerhetspolisen har identifierat för Norrvattens räkning.

Situationen som varit och delvis fortfarande råder med en högre inflation och högre kostnadsnivåer än tidigare samt kostnadsökningar för kemikalier, räntor, pensioner och elenergi påverkar Norrvatten i stor utsträckning både nu och framöver. Såväl verksamhetsmässig som ekonomisk planering blir svårare att genomföra och avgiftsuttaget behöver bli högre för att täcka de nödvändiga kostnaderna. Detta kan få stor påverkan på, både förmågan att underhålla och bygga ut ledningsnät, men också projektet Norrvattens framtida vattenproduktion.

Skuldsättning

Låneskulden vid årsskiftet uppgick till 1 873 mkr (1 633) vilket är en ökning med 240 mkr jämfört med föregående bokslut. Förbundet är i en investeringstung fas och den ökade skuldsättningen är i linje med den långsiktiga planeringen. Under den kommande 15-årsperioden planeras att uppföra ett nytt vattenverk som kommer att ersätta det befintliga och det kommer att påverka skuldsättningen i hög grad. Medlemmarna i förbundet hålls löpande informerade om utvecklingen.

LÅNERAM, LÅNEVOLYM OCH INVESTERINGAR

Ränterisk

Den av förbundsfullmäktige beslutade finanspolicyn, med tillhörande instruktion för finanshantering, innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och gränser för finansverksamheten inom förbundet. Förbundet är exponerat för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk och likviditetsrisk. Den risken som identifierats som störst

framåt är en väsentligt högre räntekänslighet i framtiden på grund av högre skuldsättning som ligger i planeringen framåt. Ränterisken hanteras löpande i en normportfölj enligt nedan. Den aktuella normportföljen beslutades av förbundsstyrelsen den 2024-10-23 efter ett genomfört strategitest. Den aktuella räntesäkringsstrategin är relativt defensiv och det beror på den tidigare nämnda låneskuldens utveckling och därtill kopplad ränterisk.

Normportfölj för hantering av ränterisk

INTERVALL (ÅR)	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10
Normportfölj										
Andel förfall	30 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Riskmandat										
Max förfall	40 %	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	10 %	10 %	10 %	10 %
Min förfall	20 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Upplåningen löper både med fast och rörlig ränta och derivat används för att säkra ränterisk och anpassa räntebindningstiden i låneportföljen. Derivat fanns tecknade till ett belopp om 1 380 mkr (1 455).

Förbundet bedömer säkringsförhållandets effektivitet per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumenten med de huvudsakliga villkoren i den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid samt räntebas. Säkringsförhållandet anses effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Räntebindningstid utgår från den beslutade räntestrategin och uppgick vid årsskiftet till 3,69 år (4,45). Kapitalbindningstiden ska uppgå till minst 2 år och vid årsskiftet uppgick kapitalbindningen till 4,95 år (6,18) år.

Övriga parametrar som likviditetsreserv och storlek på enskilda förfall ligger också inom de fastställda värdena i policy och instruktion.

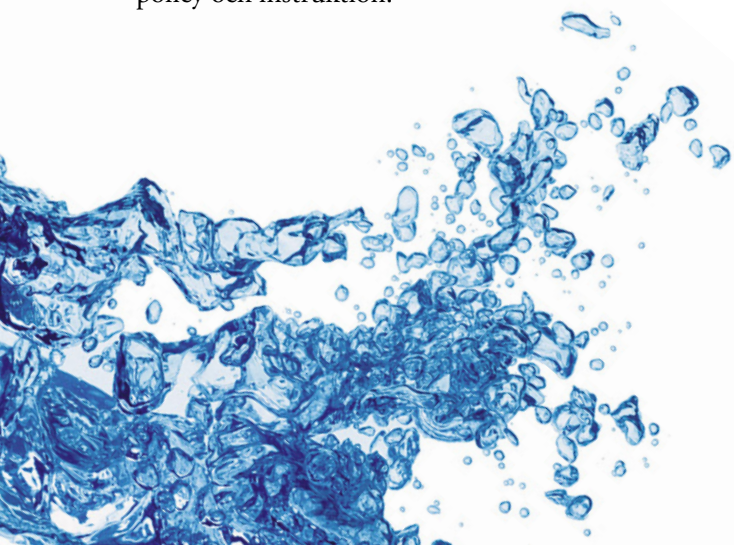
Pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelse, mkr	2024
1. Total pensionsförpliktelse	
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	18 075
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	25 703
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*	42 551
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	86 329
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde, mkr	2024
5. Totalt pensionsförsäkringskapital*	51 892
a. Varav överskottsmedel*	0
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	51 892

Finansiering	2024
9. Återlånade medel	34 437
10. Konsolideringsgrad	60,1 %

* Värden i detta dokument rör åtaganden som är försäkrade hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB där förbundet har hela sitt pensionsåtagande. Den del som är tryggad i pensionsförsäkring avser förmånsbestämda pensionsförmåner intjänade från 1998-01-01.

Enligt prognoser från Norrvattens pensionsmedelsförvaltare ser de totala pensionskostnaderna ut att vara fortsatt på en högre nivå under 2024 för att sedan sjunka tillbaka 2025 och 2026 när effekterna av den höga inflationen avtar.

Händelser av väsentlig betydelse

Produktion

Den totala produktionsvolymen från Görvälverket under 2024 uppgick till 52,7 miljoner m³. Andra halvan av maj och början av juni bjöd på varmt och torrt väder. Det ledde till hög vattenförbrukning i Norrvattens område och ett ansträngt läge för vattenverket.

Det 23 maj gick Norrvatten och medlemskommunerna ut med en vädjan om minskad vattenförbrukning, det vill säga en tydlig uppmaning till privatpersoner och verksamheter att undvika onödig vattenförbrukning. Vädjan att minska vattenförbrukningen ser ut att ha gett viss effekt. Därefter innebar en period av svalare väder och regn i juni att vattenförbrukningen minskade rejält. Samtliga medlemskommuner hjälpte till att kommunicera Norrvattens vädjan till allmänhet och verksamheter. Uppmaningen att spara vatten uppmärksammades också i media, till exempel i TV4 och Mitti-tidningarna.

Under 21 dagar i maj och juni låg vattenproduktionen över Norrvattens uthålliga kapacitet, det vill säga den mängd vatten som vattenverket kan producera över en längre tid. Enstaka dagar över uthållig kapacitet innebär oftast inga problem, men när den höga vattenförbrukningen håller i sig leder det till ett ansträngt läge för vattenverket. Norrvatten ser ett fortsatt tydligt samband mellan vattenförbrukning och utomhustemperatur; vid varmt och torrt väder ökar vattenförbrukningen markant.

Norrvattens grundvattenverk är en viktig och oumbärlig del av Norrvattens reservvattenkapacitet som både kan nyttjas för att hantera oförutsedda händelser och störningar, men även underlätta för planerade och nödvändiga åtgärder på distributionsnätet.

I mitten på april levererades under cirka en vecka dricksvatten från Ulriksdals grundvattenverk till Norrvattens ledningsnät. Detta gjordes i samband med en provpumpning av magasinet i syfte att utvärdera kapaciteten i brunnen samt i magasinet. Under provpumpningen kunde kapacitetsbegränsningar inne i verket identifieras. Totalt levererades 33 000 m³ vatten från Ulriksdal grundvattenverk. Under 2025 kommer åtgärder att genomföras i Ulriksdals vattenverk för att vid ett senare tillfälle kunna genomföra en ny provpumpning.

I mitten av januari uppstod problem i samband med ett ledningsarbete i Barkarby. Ett planerat inkopplingsarbete av två provisoriska vattenledningar

avbröts på grund av att sträng kyla orsakat isproppar i de provisoriska ledningarna. I stället kopplades den gamla vattenledningen in igen. Dock skulle det visa sig att den gamla vattenledningen frusit och släppt ifrån sig delar av den inre ytbeläggningen. Den drabbade ledningen kopplades bort, men delar av den trasiga ytbeläggningen fanns fortfarande kvar i vattenledningssystemet och spred sig med vattnet. Ytbeläggningen spreds som svarta partiklar och följde med in i de kommunala vattenledningarna i Sollentuna. Problemet förekom på olika platser i Sollentuna periodvis under början av året. Norrvatten och Sollentuna energi och miljö (SEOM) samarbetade kring ett spolprogram och genom omfattande spolningar av vattenledningarna var det möjligt att begränsa spridningen av partiklar till fler områden. Under perioden togs även många extra vattenprover i Sollentuna.

Omvärldsläge

Norrvatten genomför löpande omvärldsbevakning och arbetar ständigt för att säkerställa en god beredskap för att producera, kontrollera och distribuera dricksvatten. Under 2024 har Norrvatten fortsatt haft stort fokus på säkerhetsfrågor, inte minst mot bakgrund av att flera svenska vattenverk och vattentorn utsatts för sabotage.

Ny lagstiftning

I mars 2024 infördes krav på information till allmänheten i Livsmedelsförordning (2006:813) §3. Vägledning till den nya paragrafen finns dock ännu inte. I december 2024 har Norrvatten svarat på en remiss om vägledning till kravet om information. Fler av de krav som ställs i dricksvattendirektivet om information till allmänheten uppfyller Norrvatten redan. Dock krävs vägledning kring ansvarsfördelning mellan Norrvatten och medlemskommunerna samt förtydliganden kring vissa krav. Norrvatten bevakar därför frågan och inväntar vägledningen från Livsmedelsverket.

I det nya dricksvattendirektivet har kravet på rapportering till EU utökats. Tidigare rapportering har Livsmedelsverket kunnat göra med hjälp av de ackrediterade laboratorierna och rapporteringen har skett mer sällan. Från och med rapportering för år 2023 ska rapportering ske varje år och omfattar uppgifter som måste lämnas av dricksvattenproducenterna. Livsmedelsverket har i december 2024 skickat ut instruktioner för hur rapportering för år 2023 och 2024 ska genomföras. Då Norrvattens och medlemskommunernas dricksvattennät anses vara ett gemensamt vattenförsörjningsområde där kontrollen planeras och genomförs gemensamt behöver medlemskommunernas kommunala ledningsnät ingå

i rapporteringen för Görvålverket. Detta gäller även Norrvattens grundvattenverk som är kopplade på samma försörjningsområde. Norrvatten har i december 2024 informerat alla medlemskommuners tillsynsmyndigheter samt VA-organisation om detta. Norrvatten har sedan tillsammans med Livsmedelsverket gått igenom alla anläggningar som kommer att ingå i rapporteringen för Görvålverket. I januari 2025 kommer den första rapporteringen till Livsmedelsverket att göras.

Kravet på riskbedömning och riskhantering avseende tillrinningsområdena för uttagspunkter för dricksvatten som infördes i nya dricksvattendirektivet är ännu inte införlivat i svensk lagstiftning. Ansvaret för genomförandet av riskbedömning och riskhantering ligger på Havs- och vattenmyndigheten respektive SGU. Norrvatten har dock under 2024 varit delaktiga i workshops anordnade vid Havs- och vattenmyndigheten där diskussioner förts kring hur detta ska genomföras.

Under året har NIS2-direktivet och CER-direktivet hanterats för att bli lag i Sverige. Direktiven syftar till att uppnå en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela EU samt att stärka motståndskraften i viss samhällskritisk verksamhet. Jämfört med NIS ställs tydligare krav på bland annat riskanalyser och olika säkerhetsåtgärder. Många fler organisationer kommer också att omfattas. NIS2-direktivet kommer att genomföras i Sverige genom en lag som börjar gälla tidigast under sommaren 2025.

Utbyggnad av kapacitet och reningsförmåga

Det befintliga vattenverkets skick och kapacitet, tillsammans med faktorer som växande befolkning och krav på ytterligare rening, innebär att Norrvatten planerar att bygga ett nytt vattenverk. Inom ramen för projektet Norrvattens framtida vattenproduktion (NFVP) planerar Norrvatten för en utbyggnad av vattenverkets rening, kapacitet och driftsäkerhet. Det befintliga vattenverket har nått sin tekniska livslängd i många delar och står under återkommande inspektion för att säkerställa driften. Norrvatten behöver också kunna producera mer vatten i takt med att befolkningen växer i norra Storstockholm. Redan idag når vattenverket sin maxkapacitet vår- och sommardagar när vattenkonsumtionen är hög och på sikt väntas problemet förvärras. Görvålverket behöver även införa ytterligare teknik som skydd mot virus, bakterier och parasiter för att säkerställa god dricksvattenkvalitet även framöver.

Fram till och med december 2023 var projektet inriktat på en etappvis utbyggnad av en kompletterande anläggning med befintligt vattenverk i drift parallellt. Efter att samverkansentreprenörens kalkyl visade på en

väsentlig högre produktionskostnad än projektets kalkyl startade ett åtgärdsprogram under vintern 2023/2024. Projektet gick tillbaka till redan genomförda förstudier och ställde tidigare undersökta processlösningar mot varandra, där effektivitet, kapacitet, robusthet och ekonomi jämfördes. Slutsatsen blev att det är mer effektivt och mindre kostnadsdrivande att bygga ut reningen, kapaciteten och driftsäkerheten direkt, i stället för i etapper. Arbetet med åtgärdsprogrammet resulterade också i ett förslag till omarbetad processlösning.

Åtgärdsprogrammet innebär en stor förändring på ytbehovet och möjliggör även utbyggnad i en enda etapp vilket ger full kapacitet på anläggningen direkt. Förändringen innebär därmed en omarbetning av systemhandlingen och ny detaljprojektering, vilket i sin tur innebär att projekteringsfasen förlängs och byggstarten senareläggs.

Projektet är i en fas där projektering, fastställande av kontraktvillkor och genomarbetning av risk och oförutsett pågår, vilket innebär att slutkostnaden ännu inte har fastställts. Innan ett genomförandebeslut fattas ska osäkerheten i riktkostnadskalkylen samt risker och oförutsett genomarbetas, beskrivas och minimeras. I slutet av 2025 planeras byggproduktion påbörjas efter beslut av styrelse. I samband med genomförandebeslutet kommer även en utökad låneram krävas som måste godkännas av samtliga medlemskommuner. Det arbetet väntas genomföras under 2026.

Livsmedelsverkets nya gränsvärde för PFAS i dricksvatten samt övergripande krav på att dricksvatten inte får innehålla ämnen som utgör potentiell risk för människors hälsa ställer ökade krav på reningsförmågan vid Görvålverket. Detta betyder att vattenverkets framtida reningsprocess även måste kunna hantera de ämnen som ger upphov till så kallade genotoxiska effekter (skador på arvs massa som kan orsaka mutationer). Men framför allt behöver Norrvatten förstärka reningen för att få en bättre avskiljning av virus och bakterier. Därför kommer ultrafilter införas som reningssteg i det framtida vattenverket, men i en mer kompakt processlösning än vad som ursprungligen planerats. Detta för att få till stånd en lösning som totalt sett ger lägre kostnader för Norrvatten och därmed vattenanvändarna. De dimensionerande värden som använts vid den reviderade processdesignen kommer bland annat verifieras i nya pilotförsök med ultrafilter som påbörjades under 2024. Även tidigare påbörjade pilotförsök med aktivt kolfilter har fortsatt under 2024 för att få ett så korrekt dimensioneringsunderlag som möjligt för processdesign och driftförutsättningar.

Kolfilter kommer att reducera halten PFAS och ämnen som kan ge upphov till genotoxiska effekter.

Flera åtgärder för att öka kapaciteten i dagens vattenverk pågår också. Flotation infördes som reningsmetod under 2019 i en sedimenteringsbassäng. Flotation innebär att flödet genom detta processteg kan ökas utan att dricksvattenkvaliteten försämras. En positiv bieffekt av flotationsprocessen är att den har en viss avskiljande förmåga avseende på PFAS vilket kan nyttjas redan nu för att sänka halten i dricksvattnet. Pilotförsök för att finna lämplig teknik för att förhindra att den PFAS som avskiljs i flotationen återförs till Mälaren har påbörjats under 2024 och kommer fortsätta under 2025.

Investeringar

Under 2024 förnyades 2 097 meter ledning. Detta innebär en förnyelsetakt på 0,64 %. Målet för förnyelsetakten mäts över en femårsperiod och på rullande femårig mätperiod är nyckeltalet 0,94 %, vilket innebär att målet gällande förnyelsetakt uppfylls.

Samarbeten och bidrag

Norra Stockholmsåsens grundvattenråd, som utgörs av kommunerna på åsen och Norrvatten, arbetar för att skydda grundvattnet i åsen. Under 2024 startade rådet ett miljöövervakningsprogram för att öka kunskapen om grundvattnets kvalitet och kvantitet och vad som kan påverka detta. Grundvattenrådet samverkar med LTU, Trafikverket och Lumire i det av Formas finansierade forskningsprojektet ISGM ”Integrated stormwater and groundwater management (2023-2028)” som kommer att bidra till bättre kunskap om dagvattenpåverkan på grundvatten.

Norrvatten har ett aktivt samarbete med flera universitet och högskolor, inte minst genom olika examensarbeten.

Norrvatten är delaktiga i flera forsknings- och utvecklingsprojekt och har även bidragit till ansökningar som beviljats forskningsmedel. Bland nya projekt märks fyra forskningsprojekt, som Norrvatten varit med och initierat och som bedrivs inom programmet Water Wise Societies. Projekten syftar till bättre och snabbare mikrobiella analysmetoder, ny praxis för hantering av risker med oönskade kemiska ämnen i vatten, hållbar hantering av PFAS och en mer resurseffektiv vattenanvändning.

Water Wise Societies, som påbörjade sitt arbete under 2024, har som uppdrag att driva en systemomställning för hanteringen av vattenresurser och relaterad infrastruktur. Programmet samlar aktörer från hela samhället och leds av RISE, IVL Svenska Miljöinstitutet, Linköping Science Park, Lunds universitet, Stockholm Environment Institute och Svenskt Vatten. Norrvatten ingår tillsammans med Käppalaförbundet, Stockholm Vatten och Avfall och SYVAB som strategisk partner i programmet.

Sju forsknings- och utvecklingsprojekt med stöd från Svenskt Vatten, där Norrvatten varit delaktiga, har avslutats under året och resultaten publicerats i rapporter som ges ut via Svenskt Vatten. I två av projekten har metodik för bedömning av kemiska risker vidareutvecklats, ett om effekten av nya bränslen när det gäller risk för lukt och smak på vatten vid ett utsläpp och ett projekt har analyserat förekomst av mikroplast i råvatten och dricksvatten. Två projekt har genomförts som har betydelse för NFVP där ett projekt har studerat

förutsättningar för reaktivering av aktivt kol i Sverige och ett projekt har följt upp frågor om hållbarhet, både driftmässigt och miljömässigt, för ultrafilter i dricksvattenproduktion. Slutligen finns en rapport som bidrar till ökad kunskap om vattenanvändning i kommunal verksamhet.

IVL Svenska Miljöinstitutet och Norrvatten finansierar och driver tillsammans pilotförsök kopplade till slamhanteringen. I försöken undersöks om det går att ta bort PFAS från det vatten som finns kvar efter avvattning av slammet. Även i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet bedrivs forsknings- och utvecklingsarbete för att finna bra metoder för att avskilja PFAS, bland annat har så kallad skumfraktionering testats.

Daniel Hellström, avdelningschef för Kvalitet och utveckling, blev under året adjungerad professor inom VA-teknik vid Chalmers tekniska högskola. Genom utnämningen på Chalmers stärks banden mellan lärosäten och dricksvattenproducenterna ytterligare. Chalmers, som också leder samverkansplattformen för dricksvattenforskning (DRICKS), har varit och är viktiga för att utveckla arbetssätt och kunskap som behövs för att långsiktigt och kostnadseffektivt trygga vattenförsörjningen. Norrvatten är en av elva VA-organisationer som är medlemmar i DRICKS.

Utökad låneram

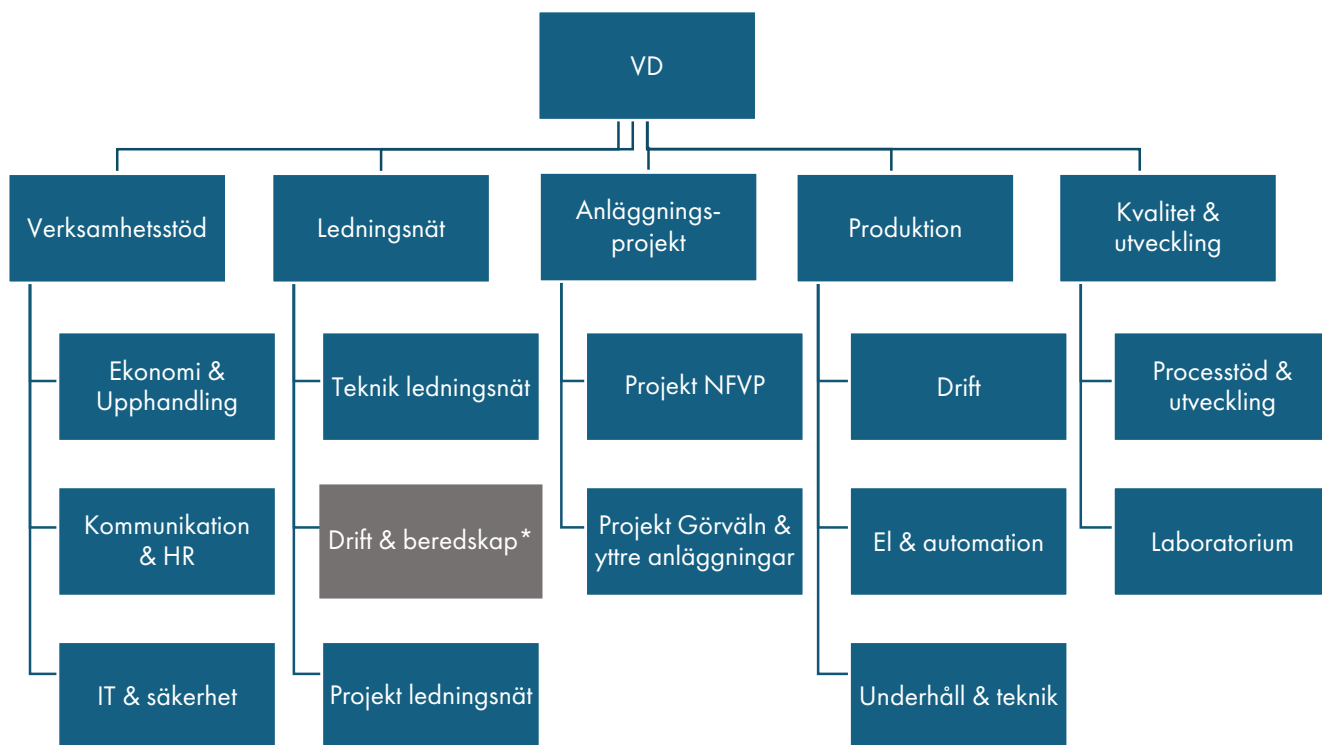
Nuvarande låneram uppgår till 3 200 mkr och under de närmaste åren planeras ytterligare höjning av låneramen med anledning av den planerade byggnationen av den kompletterande anläggningen vid Görvälnverket samt fortsatta investeringar i ledningsnätet.

Organisation och medarbetare

Fyra enhetschefer och 15 medarbetare har rekryterats under året.

Norrvatten är i en förändringsprocess för att möta framtida utmaningar. Under hösten fattades beslut för att genomföra en omorganisation från 1 januari 2025. Avdelningen Verksamhetsstöd slås samman med avdelningen Kommunikation och delas upp i tre enheter; Ekonomi och upphandling, Kommunikation och HR, samt IT och säkerhet.

Avdelningen Projekt och entreprenad delas upp i två nya avdelningar, Ledningsnät och Anläggningsprojekt. Ledningsnät delas upp i tre enheter; Teknik ledningsnät, Projekt ledningsnät samt drift och beredskap. Anläggningsprojekt delas upp i enheterna Projekt NFVP samt Projekt Görväln och yttre anläggningar. Under 2026 planerar Norrvatten att ta över nuvarande driftentreprenörs uppgifter och de kommer då skötas i enheten Drift och beredskap.

*enheten för drift & beredskap planeras vara i full drift 1 januari 2026

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Norrvatten har beslutande organ i form av förbundsfullmäktige som årligen fastställer budget och verksamhetsplan. Löpande rapportering till förbundsstyrelsen sker av nyckeltalsutveckling och ekonomisk utveckling av drift- och investeringsekonomi under året i form av kvartalsrapportering och året avslutas sedan med en årsredovisning. För investeringar finns även ett investeringsråd där investeringsbeslut på tjänstemannanivå bereds och beslutas. Enligt delegationsordningen har VD rätt att fatta investeringsbeslut upp till 20 mkr.

Förtroendevalda revisorer finns utsedda som tillsammans med förbundets upphandlade revisorer genomför riktade temarevisioner samt räkenskapsgranskningar.

Varje år fastställs en intern kontrollplan av förbundsstyrelsen och den följs sedan upp löpande under året och avslutas med en rapport vid nästkommande års första förbundsstyrelsesammanträde.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Norrvatten har en styrmodell med framgångsfaktorer för att styra verksamheten. Framgångsfaktorerna utgår från fyra perspektiv, Kund, Effektivitet, Hållbarhet och Medarbetare och täcker därmed in alla delar av verksamheten. För att säkerställa en ändamålsenlig verksamhet och kommunallagens krav på uppföljning av verksamhetsmässiga och finansiella mål har ett antal nyckeltal kopplats till framgångsfaktorerna. Dessa utgör kontrollpunkter för verksamheten.

Samtliga uppsatta nyckeltal för verksamheten nås för året. Bedömningen utifrån det är att verksamheten har bedrivits enligt de mål och inom den budget som är beslutade av förbundsfullmäktige och att uppföljningen som redovisas nedan visar att resultatet som helhet för året är genomgående gott.

Framgångsfaktorer

KUND <ul style="list-style-type: none"> • Dricksvatten av högsta kvalitet • Hög leveranssäkerhet • Hög tillit 	EFFEKTIVITET <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi i balans • Rätt investeringar • Nyskapande 	HÅLLBARHET <ul style="list-style-type: none"> • Miljödiplomerad • Optimerad resursanvändning • Samordnad samhällsbyggnad 	MEDARBETARE <ul style="list-style-type: none"> • Engagerade medarbetare • Rätt kompetens • Attraktiv arbetsmiljö
---	--	--	--

KRITISKA FRAMGÅNGSFAKTORER	NYCKELTAL/MÅLVÄRDE	2024
KUND Dricksvatten av högsta kvalitet	Kvalitetskrav utgående dricksvatten, 100 %	100 %
KUND Hög leveranssäkerhet	Inga avbrott i produktion/distribution av dricksvatten, 100 %	100 %
EFFEKTIVITET Ekonomi i balans	Prognossäkerhet budget/utfall, <5 %	1,5 %
HÅLLBARHET Miljödiplomerad	Fortsatt miljödiplomerad verksamhet, 100 %	100 %
MEDARBETARE Attraktiv arbetsmiljö	Inga olyckor med sjukskrivning som följd, 0	0

Kund

Dricksvatten av högsta kvalitet

Norrvatten arbetar hela tiden för att säkerställa att vårt dricksvatten klarar Livsmedelsverkets kvalitetskrav.

År 2024 sågs en förändring av råvattenkvaliteten med bland annat ovanligt höga färgtal. Det har lett till en ökad förbrukning av processkemikalier för att

upprätthålla en god vattenkvalitet. Den förändrade råvattenkvaliteten beror mest troligt på föregående års klimat. År 2023 var det mycket nederbörd vilket sannolikt har ökat transport av humusämnen och partiklar från avrinningsområdena och därmed påverkat färg och turbiditet.

För utgående dricksvatten har ingen kvalitetsavvikelse noterats vid provtagning. Överskridande av interna

gränsvärden har förekommit, framför allt med avseende på aluminium till följd av det ökade behovet av fällningskemikalier. Halten har dock legat långt under gränsvärdet som gäller hos användare.

Under 2024 togs sammanlagt 643 prover inom ramen för kommunernas egenkontroll, vilket resulterade i 10 prov som låg över Livsmedelsverkets gränsvärden. Vid flera tillfällen överstegs gränsvärdet med avseende på järn vid olika provtagningsplatser. Detta kan orsakas av äldre ledningsmaterial. Vid några provtagningar återfanns även koliforma bakterier, ett tillfälle i form av en E.Coli, men i de fall omprov togs återfanns inga koliforma bakterier.

Under perioden inkom 39 klagomålsprover till Norrvatten via medlemskommunerna. De resulterade i 86 provtagningar vilket föranledde 22 prov som låg över gränsvärde. Den vanligaste anledningen till överskridande av gränsvärde var järn, ofta i kombination med turbiditet. I vissa fall kan det förklaras av mindre lämpliga provtagningsplatser såsom spol- eller brandposter.

På Norrvattens distributionsnät togs 437 prover varav tre provtagningar resulterade i överskridande av gränsvärde. I samtliga fall var det i form av turbiditet. Vid uppföljande provtagningar låg turbiditeten under gränsvärdet.

Norrvatten har under de senaste åren infört flotation i befintliga sedimentationsbassänger. Flotation är en reningsmetod som bidrar till en höjning av Görvälnverkets kapacitet, men är mer energikrävande än sedimentering. En positiv bieffekt av flotation är att metoden även har visat sig avskilja PFAS. Medianvärdet för PFAS₄ under 2024 var 3,5 ng/l i råvattnet och 3,2 i utgående dricksvatten. Maxhalten i råvatten var 4,3 ng/l och i utgående dricksvatten 3,3 ng/l. Det kommande gränsvärdet för dricksvatten är 4,0 ng/l och börjar gälla från 2026, men är redan nu ett riktvärde. Under 2024 låg alla analysvärden i utgående dricksvatten och hos användare under det kommande gränsvärdet.

En särskild utmaning för Norrvatten när det gäller PFAS är relativt höga halter, i förhållande till det framtida gränsvärdet, vid ett av grundvattenverken beläget på Stockholmsåsen. I ett examensarbete så har möjliga källor till PFAS i grundvattenmagasinet identifierats i samverkan med kommunen. Kommunen har gått vidare utifrån resultaten och har förelagt verksamhetsutövare om vidare undersökningar.

Hög leveranssäkerhet

Under året uppstod tio läckor på huvudvattenledningsnätet, varav nio var mindre läckor. En läcka var en större läcka på förorenad mark och medförde stora kostnader.

Under året har Norrvatten förnyat 2 097 meter ledning. Det finns en tydlig koppling mellan arbetet med att byta ut problemledningar och att antalet läckor minskar.

Norrvatten arbetar kontinuerligt för att stärka sin leveranssäkerhet. Under året inleddes ett arbete tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall som leds av forskare från Chalmers. Syftet är att analysera hela stockholmsregionens leveranssäkerhet av dricksvatten. Det görs genom att analysera det gemensamma huvudledningsnätet i en felträdsmodell för att få fram antal avbrottsminuter per person och år. De preliminära resultaten pekar på att det finns ett fåtal riskhändelser som påverkar leveransförmågan negativt. För Norrvattens del gäller det framför allt konstruktionsrisker i befintligt vattenverk.

Under 2025 kommer arbetet att involvera fler av Norrvattens medlemskommuner samt övriga aktörer i regionen. Tillsammans kommer vattenbehovet för att undvika samhällskritiska störningar att definieras. Det kommer även analyseras hur leveranssäkerheten påverkas av beslutade och planerade investeringar.

Hög tillit

Under maj och juni, dvs den tid på året då det vanligtvis går åt som mest vatten i Norrvattens medlemskommuner, skickas veckovisa lägesuppdateringar om Norrvattens vattenproduktion till medlemskommunerna för att de ska vara uppdaterade kring läget i vattenverket.

Norrvattens laboratorium är en viktig del av verksamheten som kontrollerar och följer upp dricksvattenkvaliteten. Att ha ett eget dricksvattenlaboratorium är en styrka för Norrvatten och minskar sårbarheten och gör att analysvar kan levereras snabbt vid de flesta behov. Laboratoriet är ackrediterat och i mars 2024 genomförde SWEDAC en extern revision där laboratoriet fick ett mycket bra resultat som innebär att laboratoriet har ett väl fungerande och välskött kvalitetssystem och att analyserna utförs på ett korrekt sätt.

Under 2024 har laboratoriet investerat i ett instrument för metallanalyser. Efter ackreditering av framtagna metoder kommer laboratoriet med detta instrument återigen i egen regi kunna genomföra noggranna och pålitliga analyser av metallinnehåll i vattenprover.

Under 2024, blev Norrvattens laboratorium först i Sverige att erhålla diplommet ”Antibiotikasamt VA-verksamhet”. Diplomeringsen är ett resultat av att Norrvattens laboratorium arbetat aktivt med att dokumentera rutiner för hur Norrvatten ska hantera antibiotika vid analysarbete.

Det finns en särskild överenskommelse, benämnd SPAT (Samordnad provtagning av tappkranvatten), mellan Norrvatten och medlemskommunerna avseende samordning av kontrollen av dricksvattnet. SPAT är även ett forum för att Norrvatten och medlemmarna ska kunna diskutera angelägna frågor rörande dricksvattenkvalitet. Norrvatten medverkar aktivt i SPAT och följer även upp genom att erbjuda riktad information till enskilda kommuner via kundkontaktmöten. Under 2024 arrangerade Norrvatten ett särskilt möte med medlemmarna i SPAT för att informera om hur kommunerna själva kan svara på frågor som rör vattenkvalitet. Inom SPAT har det även under 2024 beslutats om en ny provpunktsfördelning. Detta dels för att det saknats underlag för hur den tidigare fördelningen gjorts samt att Norrtälje beslutat att ingå i den gemensamma provtagningen från och med januari 2025.

Norrvatten medverkade, tillsammans med Solna stad, vid nationaldagsfirandet i Hagaparken i Solna. Norrvatten bemannade en dricksvattenstation och bjöd på kranvatten, delade ut vattenflaskor samt svarade på frågor om dricksvatten.

Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är uppfyllt.

Effektivitet

Ekonomi i balans

När det gäller målet om prognossäkerhet så nås det för året då avvikelserna är lägre än fastställt målvärde. Under året har förbundet tidigt uppmärksammat risken för negativt utfall på helåret och vidtagit aktiva åtgärder för att minimera underskottet.

Investeringar

Norrvatten jobbar sedan några år tillbaka med en tydlig investeringsprocess. Där prioriteras projekten mot varandra så att rätt investeringsprojekt genomförs med hänsyn både till nuvarande och kommande behov, driftstörningar, målsättningar och strategier. Åtgärdsplanegrupperna jobbar hela tiden med att utveckla nya arbetsmetoder för att underlätta arbetet med att fatta rätt beslut för vilka projekt som ska

genomföras. Förbundet har också under de senaste åren börjat arbeta med en strategisk investeringsplan med 15 års horisont. Där delas projekten upp i beslutade och planerade för att tydligare kunna omfördela och prioritera bland projekten.

Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är uppfyllt.

Hållbarhet

Norrvattens miljöarbete bedrivs utifrån miljöledningssystemet ”Svensk Miljöbas”, en nationell miljöledningsstandard som i sin tur bygger på ISO 14001. Miljödiplomet utfärdas av Järfälla kommun. För att bli certifierad krävs bland annat att verksamheten visar miljöansvar, socialt ansvarstagande och kontinuerligt minskar sin miljöpåverkan. En miljörevision genomförs varje år och en godkänd revision är ett kvitto på att miljöarbetet sker på ett välorganiserat sätt med ständiga förbättringar. I juni 2024 genomfördes en revision med gott resultat utan avvikelser att åtgärda. Norrvatten har beslutat om ny miljömålsstruktur för perioden 2024–2026. Denna utgörs av fyra målområden som är betydelsefulla för Norrvattens positiva och negativa miljöpåverkan. Miljömålsstrukturen stödjer arbetet mot målen som beslutats i Norrvattens strategiska plan och fångar upp betydelsefulla miljöaspekter och aktiviteter som identifierats i miljöutredningen och värderingen av miljöaspekter 2023.

De fyra målområdena är:

- Säkrad råvattenkvalitet och -kvantitet
- Hållbar framtida dricksvattenförsörjning
- Effektiv och miljövänlig produktion och distribution
- Hållbar vattenanvändning

Se miljöredovisning sid 40, för mer information.

Samordnad samhällsbyggnad

Norrvatten jobbar i nära samarbete med våra medlemskommuners exploateringskontor där vi deltar i ledningssamordningsmöten. Norrvatten jobbar även i ett nära samarbete med SL och Trafikverket för att driva hållbara och effektiva projekt. Tillsammans med flera av medlemskommunerna ingår Norrvatten i ett projektnätverk för erfarenhetsutbyte kring arbete i projekt som är kopplade mot samhällsbyggnad.

Norrvatten är även med i två i två SVU-projekt genom Svenskt Vatten, ”Hållbarhetskriterier för

VA-specifika upphandlingar” samt ”Klimatpraktika för ledningsnätsprojekt inom VA”, som kopplar till att VA-organisationer ska bli mer resurseffektiva och minska klimatpåverkan.

Norrvatten stödjer kommunerna genom remissvar vid detaljplanärenden gällande vattenskyddsfrågor.

Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är uppfyllt.

Medarbetare

Engagerade medarbetare

I september genomfördes medarbetardagar för hela Norrvatten med fokus på att dela kunskap om olika delar av verksamheten, samt att arbeta med Norrvattens värdeord; tillit, engagemang och nyskapande. Liksom tidigare var skapandet av ”vi-känsla” en viktig del av medarbetardagarna. Under våren fick medarbetarna svara på en enkät om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och resultatet diskuterades på alla avdelningar och åtgärder vidtogs där det fanns behov av detta.

Rätt kompetens

Förbundet deltar i en rad olika projekt och samarbetar med ledande forskare och andra inom de områden som är angelägna för verksamheten. Under året färdigställdes sex examensarbeten och två större studentprojekt. I november deltog Norrvatten, tillsammans med Käppalaförbundet, vid KTH:s arbetsmarknadsmässa Armada, med en gemensam monter. Syftet med deltagandet är att marknadsföra VA-branschen för studenter inom relevanta utbildningar.

Attraktiv arbetsmiljö

Sjukfrånvaron 2024 var 1,58 % vilket är något lägre än 2023.

Under året inträffade fem olyckor. Två av olyckorna var halkolyckor. De övriga var kopplade till underhållsarbete. Ingen av olyckorna resulterade i sjukskrivning.

Personalomsättningen ligger på 18 % procent och förbundet har under perioden anställt 19 nya medarbetare.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har varit i fokus under året bland annat med anledning av att nya regler om projektering och byggarbetsmiljösamordning träder i kraft den 1 januari 2025. Sakkunnig expertis har tagits in för att identifiera eventuella brister och uppdatera rutiner och instruktioner i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet har även omfattat utbildning av berörda medarbetare och chefer.

Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är uppfyllt.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Resultatutveckling

Resultat efter finansiella poster uppgår till -4,6 mkr (14,1) jämfört med budgeterat nollresultat. Det genomsnittliga resultatet för de fem senaste åren uppgår till -1,4 mkr (exkl. överskott elstöd 2023) och innebär en god följsamhet till målsättningen om en självkostnadsbaserad verksamhet. En stor del av kostnader och intäkter är att betrakta som fasta och olika omvärldshändelser som t ex höjda elpriser eller förändrad vattenförbrukning är svåra att parera under ett verksamhetsår. Belopp anges i mkr i löptext och i tkr i tabeller. Föregående års utfall anges inom parentes.

ÖVERSIKT 5 ÅR, TKR	UTFALL		UTFALL		BUDGET	
	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Totala intäkter	221 866	234 181	244 761	303 796	317 232	322 080
Totala kostnader	-220 966	-232 818	-245 720	-289 718	-321 844	-322 080
Avskrivningar	-59 334	-63 795	-64 634	-65 445	-70 686	-71 900
Resultat efter finansiella poster	901	1 363	-958	14 078	-4 613	0
Soliditet	14,1 %	12,4 %	10,6 %	9,3	8,3 %	7,9 %
Självfinansieringsgrad	35 %	27 %	23 %	20 %	25 %	17 %
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12 (tkr)	1 017 858	1 170 463	1 400 388	1 633 099	1 873 071	1 965 397
Nettoinvesteringar (tkr)	168 255	238 309	286 905	331 522	288 490	417 169
Pris per m ³ , kr (Vattenavgifter)	3,87	3,95	4,10	4,90	5,19	5,19
Medelantal anställda	58	63	65	66	70	76
Sjukfrånvaro	3,4 %	3,5 %	3,4 %	3,0 %	1,6 %	4,0 %

Budgetföljsamhet

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till -4,6 mkr (14,1) vilket är lägre än budgeterat resultat. Huvudsakligen är det lägre intäkter samt högre externa kostnader och personalkostnader som bidrar till underskottet. Under året har den ekonomiska utvecklingen följts upp i kvartalsrapporter samt ett delårsbokslut.

Intäkter

Intäkterna uppgick till 317,2 mkr (303,8) för helåret vilket är 4,8 mkr lägre än budget. Den största avvikelsen är lägre intäkter för aktiverat arbete om 5,6 mkr samt lägre intäkter för försäljning av el från vindkraft om 2 mkr.

Kostnader

De totala driftkostnaderna uppgick till 75 mkr (73,7) vilket är 1,7 mkr lägre än budget. De största orsakerna är lägre driftkostnader för underhåll på ledningsnät än budgeterat samt lägre kostnader för yttre underhåll och slamhantering. Delar som gäller underhåll i ovan beskrivna åtgärder har varit aktiva beslut under året för att minimera det prognostiserade underskottet.

Övriga externa kostnader uppgick till 46 mkr (43,8) vilket är 4,4 mkr högre än budget. Framst orsakas detta av kostnader för konsulter inom främst säkerhet 1,9 mkr, inhyrd personal 3,5 mkr, ökade kostnader för licenser 1,5 mkr samt även högre kostnader för IT-tjänster, revision och företagsförsäkring.

Personalkostnader uppgick totalt till 91,4 mkr (76,5) vilket är 2,2 mkr högre än budget. Avvikelsen mot budget orsakas främst av högre kostnader för pensioner än budgeterad nivå.

Avskrivningar och finansiella poster

Avskrivningar uppgick till 70,7 mkr (65,4) vilket är 1,2 mkr lägre än budget. Vissa projekt har fått tidsförskjutningar vilket medför att tidpunkten för aktivering flyttas framåt. De finansiella posterna uppgick till 38,7 mkr (30,3) vilket är 3,9 mkr lägre än budget och beror på lägre marknadsräntor och lägre skuldvolym.

Investerings- och finansieringsverksamhet

Årets investeringar uppgick till 288,5 mkr vilket är en något lägre nivå än tidigare år. Orsaken till en något lägre nivå jämfört med budget är en ändrad tidplan för projektet NFVP där investeringsutgifter kommer senare än tidigare beräknat på grund av ett omtag. Den genomsnittliga investeringsnivån de senaste fem åren ligger på 263 mkr. Av årets investeringar har 25 % självfinansierats och resterande del via extern lånefinansiering hos de svenska affärsbankerna samt nordiska investeringsbanken och lån från medlemmar i förbundet.

Balansräkning

Balansomslutningen uppgick till 2 175 mkr (1 959) vid årsskiftet. Eget kapital uppgick till 181 mkr (181) och innebär en soliditet om 8,3 % (9,3). Låneskulden uppgick till 1 873 mkr (1 633) vid årsskiftet.

Kassaflödesanalys

Då verksamheten som bedrivs planeras till självkostnad och utan stora ekonomiska resultat så blir nivåerna på avskrivningar och investeringar viktiga att följa för att kunna planera kassaflödet. Avskrivningarna uppgick till 70,7 mkr (65,4) och investeringarna uppgick till 288,5 mkr (331,5). Utökad låneskuld för att finansiera verksamheten uppgick till 240 mkr (233). Investeringsnivån är något

lägre än planerat och är till största delen hänförlig till förändrad tidplan för investeringsprojektet NFVP för utgifter flyttats framåt i tid.

Pensionskuld

Årets pensionsavsättning uppgick till 18,1 mkr och ansvarsförbindelse uppgick till 25,7 mkr vilket ger totala pensionsförpliktelser för året om 43,8 mkr. Detta innebär en ökning jämfört med föregående år med 1,4 mkr totalt.

Balanskravsresultat

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning har kommunalförbundet ett balanskrav, det vill säga att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna skulle överstiga intäkterna under ett år måste detta regleras under de nästkommande tre åren. Årets resultat efter finansiella poster uppgår till -4 613 tkr och efter justering av över/underuttag av vattenavgifter uppgår balanskravsresultat till 0 tkr och förbundet uppfyller därmed kravet på ett positivt balanskravsresultat.

BALANSKRAVSUTREDNING	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	0	0	-958
- reducering av samtliga realisationsvinster	-	-	-
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	0	0	-958
- reservering av medel till resultatreserv	-	-	-
+ användning av medel från resultatreserv	-	-	958
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
= Årets balanskravsresultat	0	0	0

Beräkningen av balanskravsresultat har skett enligt de krav som finns i 11 kap 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Väsentliga personalförhållanden

Jämfört med 2023 har sjukfrånvaron minskat något till 1,58 % och personalomsättningen ligger på 18 %. 6 personer har slutat sin anställning och 19 nya medarbetare har anställts. Förbundet är i en tillväxtfas gällande antalet anställda på grund av det stora projektet NFVP.

Norrvatten har ett aktivt utvecklingsarbete och samarbetar med ledande forskare och andra dricksvattenproducenter inom de områden som är relevanta för Norrvattens uppdrag. Norrvatten deltar också i en lång rad aktuella forskningsprojekt och tar emot många studenter som genomför examensarbeten. Dessa aktiviteter bidrar också till att förstärka arbetsgivarvarumärket och underlätta rekryteringen.

Personalstatistik

Antal årsarbetare	2024	2023
Totalt	69,5	64,7
Varav män	45,5	48,0
Varav kvinnor	24,0	16,7

Antal anställda 31/12	2024	2023
vilket motsvarar antal heltidstjänster	68,20	63,80

Sjukfrånvaro	2024	2023
Totalt	1,58 %	3,01 %
Varav långtidssjukskrivning 60 dagar och mer	0,00 %	1,19 %

Sjukfrånvaro könsfördelning	2024	2023
Män	1,71 %	2,41 %
Kvinnor	1,33 %	0,60 %

Sjukfrånvaro per åldersgrupp	2024	2023
0–29 år (för få anställda)	2,16 %	1,47 %
30–49 år	1,31 %	1,60 %
50–99 år	1,90 %	5,66 %

Förväntad utveckling

Investeringar i utökad kapacitet

Norrvatten är i ett skede med behov att investera i verksamheten för att vattenverk och ledningsnät ska möta framtida behov. Därtill ställs nya krav på säkerhetsskydd och dricksvattenkvalitet i nya lagar och förordningar. Regionens långsiktiga behov av utbyggnad i infrastruktur leder till att Norrvatten måste utöka kapaciteten och anpassa investeringarna till medlemskommunernas befolkningsökning och tillväxt. Under varma dagar på året är redan nu förbrukningen högre än vad existerande vattenverk klarar av att producera långvarigt. Inför framtida utökning av kapaciteten fattade Norrvattens förbundsstyrelse ett inriktningsbeslut i september 2020 följt av projekteringsbeslut för uppförande av ett nytt vattenverk som ska ersätta det gamla Görvälnverket. Arbetet drivs inom ramen för projektet Norrvattens framtida vattenproduktion. Projektet befinner sig i

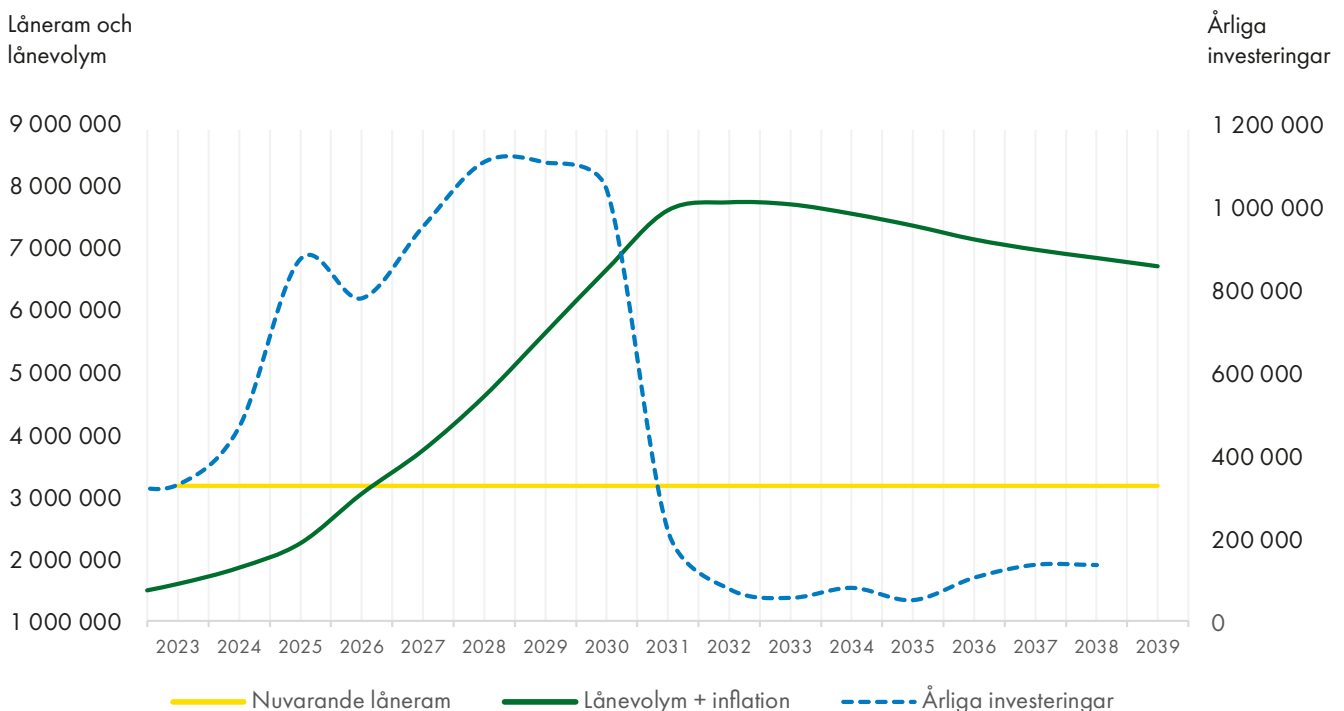
slutskedet av projekteringsfasen och under slutet av 2025 väntas Norrvattens förbundsstyrelse fatta ett genomförandebeslut för projektet, vilket innefattar beslut om budget och tidplan.

Utöver den investeringen fortsätter förnyelsen av ledningsnätet enligt tidigare investeringsplan. Denna investeringsplan syftar till att säkerställa funktion, kapacitet och redundans i Norrvattens ledningsnät.

Låneskuld, investeringsnivå och vattenavgift

Förbundets låneskuld kommer att öka väsentligt med anledning av de stora kommande investeringarna i ett kompletterande vattenverk och i distributionsnätet under perioden. För Norrvatten medför detta en högre andel finanskostnader och en ökad räntekänslighet. De stora investeringarna genererar kapitalkostnader som i sin tur påverkar vattenavgiften. Tabellen nedan visar prognostiserad framtida lånevolymutveckling i samband med investeringsplan framtagna under hösten 2024.

LÅNERAM, LÅNEVOLYM OCH INVESTERINGAR

Demografi

I arbetet med att anpassa kapaciteten av dricksvattenproduktionen är utgångspunkten den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län (RUF) och scenario låg. En dialog förs också med ägarkommunerna i Norrvatten för att hitta den optimala nivån för att anpassa kapaciteten.

Resultaträkning (tkr)

	NOT	2024	2023
Verksamhetens intäkter	Not 2		
Vattenavgifter		271 493	257 593
Mätaravgifter		10 748	10 349
Övriga intäkter		21 652	21 777
Aktiverat arbete för egen räkning		12 339	13 076
Fondering för framtida investeringar		1 000	1 000
Summa Verksamhetens intäkter		317 232	303 796
Verksamhetens kostnader	Not 3		
Driftskostnader		-75 048	-73 685
Övriga externa kostnader		-45 986	-43 839
Personalkostnader		-91 409	-76 463
Summa verksamhetens kostnader		-212 442	-193 987
Avskrivningar	Not 4	-70 686	-65 445
Verksamhetens nettokostnader		-283 128	-259 431
Verksamhetens resultat		34 104	44 364
Verksamhetens finansiella poster	Not 5		
Finansiella intäkter		53 120	34 396
Finansiella kostnader		-91 836	-64 682
Summa finansiella poster		-38 716	-30 287
Resultat efter finansiella poster		-4 613	14 078
Extraordinära poster		0	0
Bokslutsdisposition under- eller överutttag vattenavgift	Not 1	4 613	-14 078
Årets resultat		0	0

Balansräkning (tkr)

	NOT	2024-12-31	OMRÄKNAD BR AVS 2023 2023-12-31	BR ENL 2023 ÅRS ÅR 2023-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	Not 6	995	1 447	1 447
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 7	1 806 078	1 627 306	1 157 212
Maskiner och inventarier	Not 8	304 351	258 575	229 976
Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 9	0	0	498 693
Finansiella anläggningstillgångar				
Andelar i koncernföretag	Not 10	100	100	100
Bidrag till infrastruktur				
		0	0	0
Omsättningstillgångar				
Förråd m.m.	Not 11	3 957	4 546	4 546
Fordringar	Not 12			
Kundfordringar		31 549	49 717	49 717
Interima fordringar		18 003	4 883	4 883
Övriga kortfristiga fordringar		7 890	10 222	10 222
Kortfristiga placeringar		0	0	0
Kassa och bank		2 559	1 781	1 781
SUMMA TILLGÅNGAR		2 175 483	1 958 576	1 958 576
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital vid årets början	Not 13	181 247	181 247	181 247
Varav resultatreserv		201	201	201
Varav resultatutjämningsreserv		0	0	0
Årets resultat		0	0	0
Eget kapital vid årets slut		181 247	181 247	181 247
Varav resultatreserv		201	201	201
Varav resultatutjämningsreserv		0	0	0
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 14	18 075	17 298	17 298
Andra avsättningar		0	0	0
Skulder				
Långfristiga skulder	Not 15			
Skulder till kreditinstitut		1 700 000	1 600 000	1 100 000
Skulder till ägare		50 000	0	0
Investeringsfondering		11 000	12 000	12 000
Kortfristiga skulder	Not 16			
Skulder till kreditinstitut		123 072	33 099	533 099
Leverantörsskulder		52 879	67 579	67 579
Interima skulder		39 210	47 353	47 353
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 175 483	1 958 576	1 958 576
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0	0
Ansvarförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	Not 14	25 703	24 893	24 893
Övriga ansvarförbindelser		0	0	0

Kassaflödesanalys (tkr)

	NOT	2024	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		0	0
Justering för avskrivningar		70 686	65 445
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 19	-6 515	-425
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		64 171	65 020
Ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar		7 379	-21 276
Ökning(-)/minskning(+) av lager		589	115
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	Not 1	67 130	-57 158
Kassaflöde från den löpande verksamheten		139 268	-13 300
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	Not 6	0	-243
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	Not 7, 8, 9	-288 490	-331 561
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-288 490	-331 803
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	Not 15	650 000	300 000
Amorteringar av låneskulder	Not 16	-500 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		150 000	300 000
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		1 781	46 885
Likvida medel vid årets slut		2 559	1 781

Driftredovisning

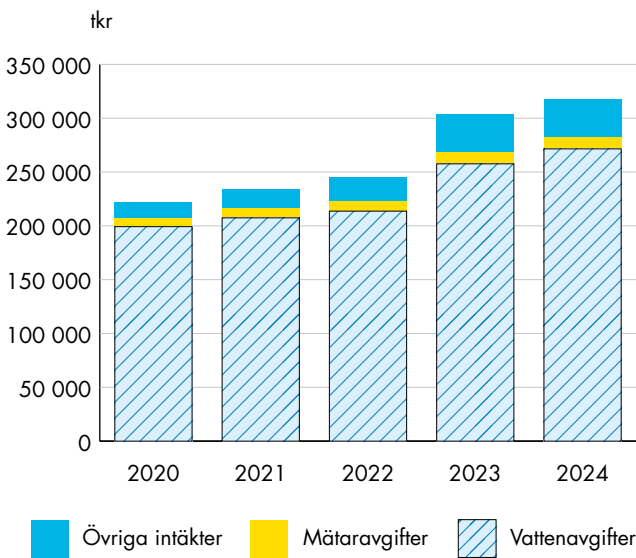
Resultat efter finansiella poster uppgår till -4,6 mkr (14,1) jämfört med budgeterat nollresultat. Det genomsnittliga resultatet för de fem senast åren uppgår till -1,4 mkr (exkl. överskott elstöd 2023) och innebär en god följsamhet till målsättningen om en självkostnadsbaserad verksamhet. En stor del av kostnader och intäkter är att betrakta som fasta och olika omvärldshändelser som t ex höjda elpriser eller förändrad vattenförbrukning är svåra att parera under ett verksamhetsår. Belopp anges i mkr i löptext och i tkr i tabeller. Föregående års utfall anges inom parentes.

INTÄKTS/KOSTNADSSLAG	UTFALL		BUDGET	BUDGET	FÖREG ÅR
	2023	2024	2024	diff	diff
Vattenavgifter	257 593	271 493	272 609	-1 116	13 900
Mätaravgifter	10 349	10 748	10 450	298	399
Övriga intäkter	21 778	21 652	20 108	1 544	-126
Aktiverat arbete för egen räkning	13 076	12 339	17 913	-5 574	-737
Fondering för framtida investeringar	1 000	1 000	1 000	0	0
Verksamhetens intäkter	303 796	317 232	322 079	-4 848	13 435
Driftkostnader	-73 685	-75 048	-76 730	1 682	-1 363
Kemikalier	-18 605	-16 341	-15 676	-665	2 264
Elenergi	-30 748	-34 818	-34 339	-479	-4 070
Övriga driftskostnader	-24 333	-23 889	-26 714	2 825	444
Övriga externa kostnader	-43 839	-45 986	-41 584	-4 402	-2 147
Personalkostnader	-76 463	-91 409	-89 225	-2 184	-14 946
Löner och ersättningar*	-42 404	-49 033	-49 831	798	-6 629
Pensionskostnader	-15 353	-19 906	-17 055	-2 851	-4 553
Övriga personalomkostnader*	-18 706	-22 470	-22 339	-131	-3 764
Verksamhetens kostnader	-193 987	-212 442	-207 538	-4 904	-18 456
Avskrivningar	-65 445	-70 686	-71 900	1 214	-5 241
Finansiella kostnader	-30 286	-38 716	-42 642	3 926	-8 430
Totala kostnader	-289 717	-321 844	-322 080	235	-32 127
Resultat efter finansiella poster	14 078	-4 613	0	-4 613	-18 691
Bokslutsdisposition under- eller överuttag vattenavgift	-14 078	-4 613	0	4 613	18 691
Årets resultat	0	0	0	0	0

*I 2023 års årsredovisning stod Löner och ersättningar upptagna till 56 104 tkr, och Övriga personalkostnader 5 006 tkr. Detta var en felfördelning och korrekta uppgifter finns i tabellen ovan.

Intäkter

Intäkter

Totalt uppgick intäkterna till 317,2 mkr (303,8) vilket är 4,8 mkr lägre än budget. Huvudsakligen orsakas de lägre intäkterna av lägre intäkter för aktiverat arbete samt lägre intäkter för såld vindkraftsel.

Vattenavgifter

Debiterade vattenavgifter uppgick till 271,5 mkr (257,6) jämfört med budget 272,6 mkr. Orsaken är att den producerade mängden vatten på helårsbasis var något lägre än budgeterat. Produktionsvolymens ökning har de senaste 5–6 åren stannat av och planat ut runt 51–52 miljoner m³ men påverkas också starkt av omvärldsfaktorer som elpris och uppmaningar till hållbar vattenanvändning.

Mätaravgifter

Intäkterna för mätaravgifter uppgick till 10,7 mkr (10,3) vilket är i nivå med budget.

Övriga intäkter

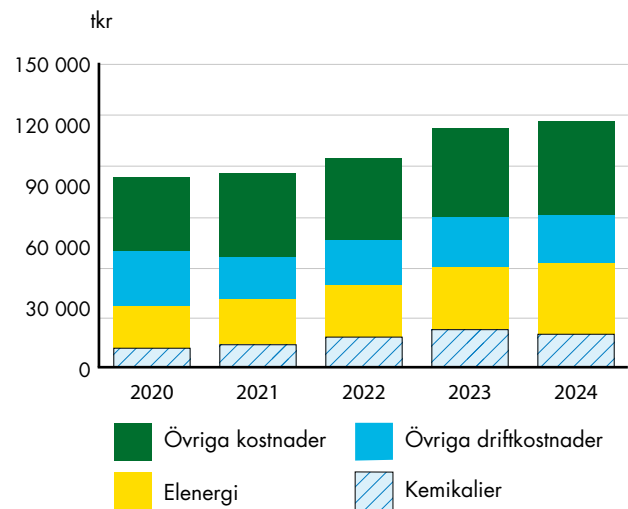
Övriga intäkter uppgick till 21,7 mkr (21,8) jämfört med budget 20,1 mkr.

Aktiverat arbete för egen räkning

Intäkterna för aktiverat arbetet för egen räkning uppgick till 12,3 mkr (13,1) jämfört med budget 17,9 mkr. Orsaken är att nyrekryteringar som beräknats lägga tid i projekt skett senare än planerat samt att redan befintliga medarbetare lagt mindre tid i projekt än beräknat.

Kostnader

Driftkostnader och övriga kostnader

Övriga driftkostnader samt elenergi och kemikalier är att hänföra till produktionen. Övriga kostnader är alla andra kostnader exklusive personal och kapitalkostnader, som redovisas separat, exempelvis kostnader för IT, lokaler, försäkringar, konsulter och fordon.

De totala driftkostnaderna uppgick till 75,0 mkr (73,7) vilket är 1,7 mkr lägre än budget för helåret. De största orsakerna till differensen mellan utfall och budget beskrivs nedan.

Kostnaden för användning av kalk i produktionen har överstigit budget med 0,7 mkr på grund av sämre råvattenkvalitet än normalt. Kostnaden för slamhantering uppgick till 2,3 mkr vilket är cirka 0,7 mkr under budget på grund av lägre volymer än budgeterat.

Kostnaden för elenergi har ett utfall på 34,8 mkr (30,7) vilket är 0,5 mkr över budgeterad nivå. Orsaken är främst något högre rörliga elpriser under året jämfört med föregående år när budgeten fastslogs. Förbundet har en beslutad strategi för inköp av elenergi följs vilket innebär att säkring av priset sker till normen 80 % för de närmaste 12 månaderna.

Kostnaden för underhåll av ledningsnät har ett utfall cirka 0,6 mkr under budget. Orsaken är att vissa åtgärder flyttades fram eller pausades på grund av den negativa ekonomiska prognosen per 30/6 samt per 30/9. Större planerade åtgärder på ledningsnätet hanteras inom investeringsbudgeten. Kostnaden för övriga driftkostnader underskrider budget med cirka 2,8 mkr beroende på flera orsaker men huvudsakligen på medvetna kostnadsbegränsande åtgärder inom skötsel av grönytor, målning och mindre underhåll och fastighetsåtgärder.

Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader uppgick till 46,0 mkr (43,8) vilket är 4,4 mkr högre än budget. De största orsakerna till differensen mellan utfall och budget beskrivs nedan.

Kostnaden för inhyrd personal överstiger budget med 3,5 mkr. Det beror på att vakanta tjänster lösts med inhyrningar i stället för att anställd personal och då tas kostnaden här i stället för inom personalkostnaderna.

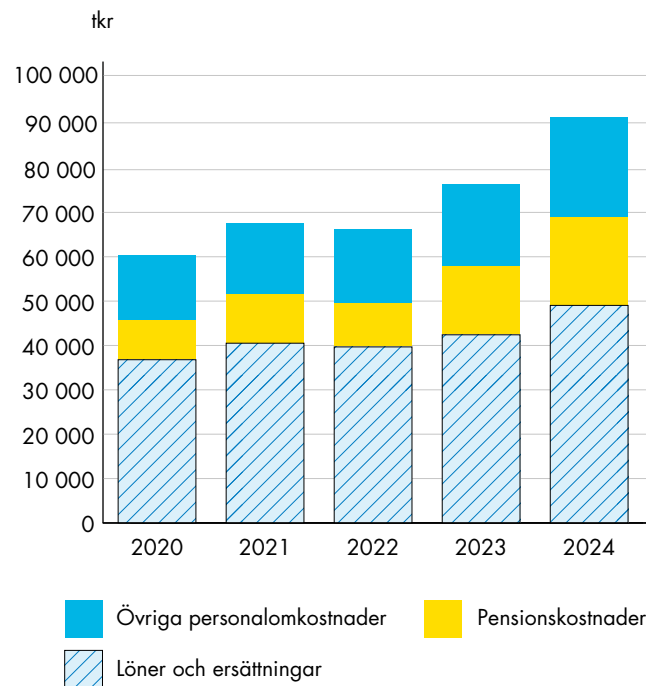
Kostnaden för försäkring har ökat med 0,6 mkr under året i samband med nya villkor i förbundets försäkringar. En förklaring till höjda premier är den höga inflation som drivit upp de bedömda nyanskaffningskostnader som ligger till grund för premieberäkningen.

Kostnaden för licenser överstiger budget med 1,5 mkr och beror på en uppgradering av styrsystemet för produktionsanläggningen samt ökade kostnader för licenser för programvaror och tjänster från Microsoft.

Konsultkostnader överstiger budget med cirka 1,9 mkr främst på grund av åtgärder inom säkerhetsområdet så som säkerhetsprövningar och säkerhetsskyddsavtal.

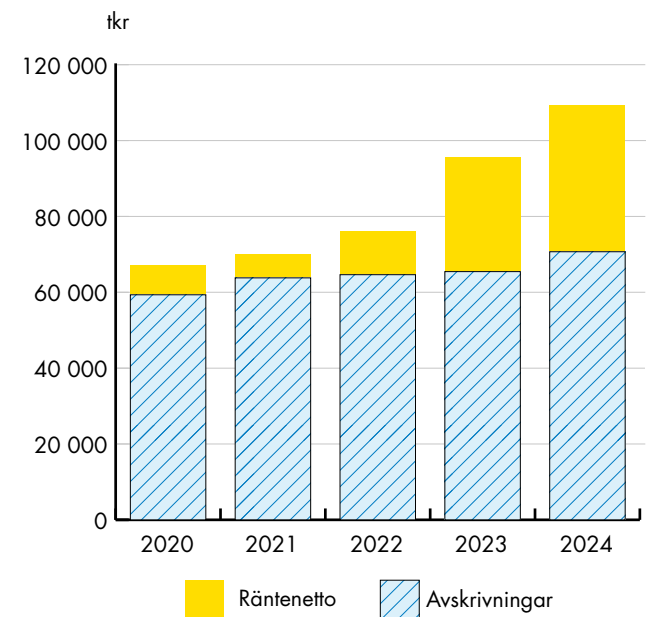
Inköp av reservdelar och material understiger budget med 3,6 mkr och är ett resultat av medvetna besparingar då helårsprognosen i delårsbokslutet var negativ och aktiva åtgärder behövde vidtas.

Personalkostnader

Personalkostnader uppgick totalt till 91,4 mkr (76,5) vilket är 2,2 mkr högre än budget. Av lönekostnaderna aktiverades 12,3 mkr som eget arbete i investeringsverksamheten. Avvikelsen mot budget orsakas av att organisationen ökat snabbare än planerat genom aktiva nödvändiga beslut samt att pensionskostnaderna landade cirka 2 mkr över budget.

Avskrivningar och räntenetto

Avskrivningar

Avskrivningar uppgick till 70,7 mkr (65,4) vilket är 1,2 mkr lägre än budget. Vissa projekt har fått tidsförskjutningar vilket medför att tidpunkten för aktivering flyttas framåt.

Finansiella poster

De finansiella posterna uppgick till 38,7 mkr (30,3) vilket är 3,9 mkr lägre än budget. Räntemarknaden har utvecklats positivt sedan budgeten togs samt att skuldnivån är något lägre. Sammantaget för året ger detta en lägre räntekostnad än budgeterat. Förbundet hanterar ränterisken med hjälp av räntederivat enligt en normportfölj som är antagen i förbundsstyrelsen.

Investeringsredovisning

	TOTALUTGIFT			ÅRETS INVESTERINGAR				ÅRETS AVSLUTADE INVESTERINGAR			
	Totalt beslutad budget	Ack. utfall	Avvikelse (budget-utfall)	Budget 2024*	Totalt budget 2024 ink överrullat fr 2023	Utfall 2024	Avvikelse (total budget-utfall)	Avslutade 2024 (aktiverat)	Ack. utfall avslutade projekt	Totalt beslutad budget avslutade projekt	Avvikelse (budget-ack. utfall)
Görvälverket											
Allmänt, säkerhet, drift mm	22 015	19 657	2 358	11 400	9 705	11 429	-1 724	11 225	11 225	11 420	195
Elförsörjning	45 631	34 082	11 549	10 508	11 238	9 883	1 355	26 010	26 010	29 000	2 990
Fastighet	11 745	9 082	2 663	0	111	578	-467	8 671	8 671	8 500	-171
Filtrering/pumpning	14 600	11 559	3 041	2 500	12 043	8 852	3 191	9 062	9 062	10 100	1 038
Flockning Fällning	36 800	30 700	6 100	0	6 669	966	5 703	2 345	30 700	36 800	6 100
IT	380	373	7	0	0	93	-93	373	373	380	7
Kemikaliedosering/UV	48 524	38 548	9 977	23 000	28 950	7 465	21 485	26 112	26 112	30 441	4 328
Styrssystem Driftövervakning	4 964	3 031	1 933	500	3 169	1 236	1 933	3 031	3 031	4 964	1 933
Summa	184 659	147 032	37 627	47 908	71 885	40 503	31 383	86 829	115 184	131 605	16 421
Yttre Anläggningar											
Allmänt, säkerhet, drift mm	20 700	6 285	14 415	7 150	8 893	3 278	5 615	1 637	1 637	1 890	252
Elförsörjning	600	2	598	0	0	2	-2	0	0	0	0
Fastighet	1 500	1 365	135	0	0	1 365	-1 365	1 365	1 365	1 500	135
Filtrering/pumpning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grundvattenverk	3 950	4 539	-589	4 700	3 266	1 106	2 161	0	0	0	0
Mätarservice	6 700	3 552	-252	6 700	6 700	3 552	3 148	3 552	3 552	6 700	3 148
Reservoarer	11 700	10 406	1 294	1 500	2 722	1 527	1 194	9 967	9 967	10 100	133
Tryckstegringsstation	25 234	18 621	6 613	15 237	13 806	6 823	6 983	17 123	17 123	19 140	2 017
Summa*	70 384	44 770	22 213	35 287	35 387	17 652	17 734	33 645	33 645	39 330	5 684
Ledningar											
Allmänt, säkerhet, drift mm	29 116	22 377	6 739	17 880	21 198	22 248	-1 050	8 586	8 586	8 716	130
Externa byggprojekt på HVL	21 602	23 073	-1 471	50	8 344	2 592	5 751	2 512	2 956	2 609	-346
Redundans Knivsta	14 252	4 377	9 875	0	500	63	437	0	0	0	0
Övriga ledningsprojekt	306 998	283 563	23 435	57 294	88 286	39 704	48 582	115 721	175 717	176 043	326
Summa*	371 969	333 391	38 578	75 224	118 328	64 607	53 721	126 820	187 259	187 369	110
Kvalitet och utveckling											
Allmänt, säkerhet, drift mm	2 476	2 385	91	0	167	102	64	0	0	0	0
Laboratorium	2 549	1 983	567	440	2 549	1 121	1 428	1 131	1 983	2 549	567
Summa	5 026	4 368	658	440	2 716	1 223	1 493	1 131	1 983	2 549	567
Verksamhetsstöd/IT											
Allmänt, säkerhet, drift mm	1 500	960	540	200	200	960	-760	0	0	0	0
Fastighet	3 815	401	3 414	2 500	2 500	367	2 133	0	0	0	0
Summa	5 315	1 361	3 954	2 700	2 700	1 327	1 373	0	0	0	0
Övriga inköp av tillgångar	0	698	-698	0	0	698	-698	698	698	0	-698
Delsumma, exklusive projekt NFVP	637 352	531 620	102 332	161 559	231 015	126 010	105 005	249 123	338 769	360 853	22 084
NFVP: NV:s framtida vattenproduktion											
NFVP (Not 20)	731 172	441 499	289 673	255 610	255 610	162 479	93 130	454	454	454	0
Summa	731 172	441 499	289 673	255 610	255 610	162 479	93 130	454	454	454	0
Summa totalt inklusive projekt NFVP	1 368 524	973 119	392 005	417 169	486 625	288 490	198 136	249 577	339 223	361 307	22 084

*Avseende budget 2024 har ett projekt bytt klassificering från projektkategori "Yttre anläggningar" till "Ledningar", 6 500 tkr har därmed flyttats mellan de två kategorierna.

Totalt tillgängliga budgetmedel i investeringsverksamheten år 2024 uppgick till 486,6 mkr. Under året har anläggningar till ett värde av 249,6 mkr aktiverats och 288,5 mkr har upparbetats.

Görvälverket underskrider årets budget med 31,4 mkr. Det är framförallt projekten Pulverkoldoseringsanläggning (13,8 mkr), Ny ställverksbyggnad (5,4 mkr), Hållbar kapacitet 2030 (5,7 mkr) som bidrar till den lägre upparbetningen. Pulverkoldoseringsanläggning är flyttad i tid och ett omtag gällande omfattning sker. Ny ställverksbyggnad är flyttad i tid och Hållbar kapacitet kommer sannolikt avslutas under beslutad budget.

Yttre anläggningar underskrider året budget med 17,7 mkr. Det är framförallt Tryckstegring Svinninge (3,6 mkr), Utveckling Ulriksdal grundvattenverk (2,2 mkr), Ventiler Tunberget (2,8 mkr), Tryckstegring Kärrdal renovering (2,0 mkr), Vattenmätare 10 år (2,5 mkr) och Invallning reservkraft (1,9 mkr) som bidrar till den lägre upparbetningen. Tryckstegring svinninge är under utredning om det verkligen är en nödvändig investering och Tryckstegring Kärrdal kommer sannolikt avslutas under beslutad budget. Invallning reservkraft har gjort ett omtag gällande omfattning och övriga är projekt som fått förändrade tidplaner.

Ledningsnät underskrider årets budget med 53,7 mkr. Det är framförallt Rotsunda (9,8 mkr) och Märsta Port etapp 3 (15,9 mkr) och Stolpaskogen (14,6 mkr) som bidrar till den lägre upparbetningen. Rotsunda och Stolpaskogen kommer sannolikt avslutas under beslutad budget, medan Märsta har fått en ändrad tidplan på grund av ett en tilltänkt entreprenör försattes i konkurs.

I projektet Norrvattens framtida vattenproduktion (NVFP) pågår projekterings- och kalkylarbete tillsammans med samverkansentreprenören NCC, den innevarande fasen benämns fas 1. Parallellt med projekteringsarbetet pågår ett arbete med att formalisera ett komplett kontrakt för genomförandet, fas 2. I detta arbete ingår att ta fram sådana förutsättningar som inte varit kända vid upphandlingen av Entreprenören och därav bestäms under Fas 1.

I början av 2024 initierades ett åtgärdsprogram för att hitta besparingsmöjligheter på grund av samverkansentreprenören bedömda kalkyl, som visade på väsentligt högre kostnader för byggproduktionen. Åtgärdsprogrammet medförde att projektets tidplan har reviderats och projekteringsfasen förlängs vilket föranledde ett reviderat beslut för projekteringsfasen. Delar av denna projektering hade dock enligt tidigare plan genomförts under genomförandefasen. Den utökade projekteringen bidrar även till att säkerställa en mer noggrann kalkyl inför genomförandebeslut.

I och med den fas som projektet är i nu, där projektering, fastställande av kontraktsvillkor och genomarbetning av risk och oförutsett pågår, är slutkostnaden ännu osäker. Innan ett genomförandebeslut fattas ska osäkerheten i kalkylen samt risk och oförutsett genomarbetas, beskrivas och minimeras.

NFVP:s budget för året var 255,6 mkr och projektet upparbetade 162,5 mkr. Den stora orsaken till den lägre upparbetningen är som beskrivet ovan att projektet fått en förändrad tidplan och under en längre tid befinner sig i projekteringsfasen.

Projekt som fått budgetbeslut i styrelsen under 2024

PERIOD/OMRÅDE	BELOPP
2024.02	81 704
Görvälnverket	22 000
Ledningar	59 704
2024.10	22 500
NFVP	22 500
2024.12	726 547
Görvälnverket	11 000
Yttre anläggningar	2 400
Ledningar	4 300
Verksamhetsstöd/IT	1 500
NFVP	707 347
Totalsumma	830 750

Projekt som fått budgetbeslut i investeringsrådet under 2024

PERIOD/OMRÅDE	BELOPP
2024.01	1 200
Görvälnverket	1 200
2024.02	23 750
Görvälnverket	8 900
Yttre anläggningar	2 250
Ledningar	12 000
Verksamhetsstöd/IT	600
2024.03	21 267
Görvälnverket	21 267
2024.04	400
Görvälnverket	400
2024.05	6 215
Görvälnverket	2 500
Yttre anläggningar	3 200
Verksamhetsstöd/IT	515
2024.06	21 650
Görvälnverket	1 650
Yttre anläggningar	500
Ledningar	19 500
2024.08	6 401
Görvälnverket	6 401
2024.09	3 100
Verksamhetsstöd/IT	3 100
2024.10	35 387
Görvälnverket	34 087
Yttre anläggningar	1 300
2024.11	850
Yttre anläggningar	850
2024.12	1 625
Yttre anläggningar	300
NFVP	1 325
Totalsumma	121 845

Förteckning över avslutade och aktiverade projekt 2024 (tkr)

	AVSLUTADE 2024 (AKTIVERAT)	BESLUTAD TOTALBUDGET	DIFFERENS BUDGET-UTFALL
Görvälinverket			
Allmänt, säkerhet, drift mm	11 225	11 420	195
Elförsörjning	26 010	29 000	2 990
Fastighet	8 671	8 500	-171
Filtrering/pumpning	9 062	10 100	1 038
Flockning Fällning	2 345	36 800	34 455
IT	373	380	7
Kemikaliedosering/UV	26 112	30 441	4 328
Styrsystem Driftövervakning	3 031	4 964	1 933
Summa	86 829	131 605	44 776
Yttre Anläggningar			
Allmänt, säkerhet, drift mm	1 637	1 890	252
Fastighet	1 365	1 500	135
Mätarservice	3 552	6 700	3 148
Reservoarer	9 967	10 100	133
Tryckstegringsstation	17 123	19 140	2 017
Summa	33 645	39 330	5 684
Ledningar			
Externa byggprojekt på HVL	2 512	2 609	97
Övriga ledningsprojekt	124 308	124 938	630
Summa	126 820	127 547	727
Kvalitet och utveckling			
Laboratorium	1 131	2 549	1 418
Summa	1 131	2 549	1 418
Övriga inköp av tillgångar	698	0	-698
Summa	698	0	-698
NFVP			
Allmänt, säkerhet, drift mm	454	454	0
Summa	454	454	0
Summa avslutade projekt 2024	249 577	301 485	51 908

Större investeringar som upparbetades under året

Norrvattens framtida dricksvattenproduktion

Projektet befinner sig i projekteringsfas. Se ytterligare information om projektet i det inledande stycket på detta kapitel.

Totalbudget:	731,2 mkr
Upparbetat 2024:	162,5 mkr
Upparbetat totalt:	441,5 mkr

Renovering av gångbro Görvål

Under 2020 genomfördes inspektioner av Görvålbroarna där det konstaterades att de var i behov av renovering, speciellt gång- och cykelbroarna. Vissa åtgärder bedömdes vara akuta och vissa bedömdes kunna vänta lite längre.

Projektet har kontrollerat stålbalkar samt bytt ut trät i gå- och körbanan samt räcken.

Totalbudget:	8 mkr
Upparbetat 2024:	6,1 mkr
Upparbetat totalt:	6,1 mkr

Renovering av Kärrdals tryckstegring

Tryckstegringsstation Kärrdal har i uppgift att pumpa dricksvatten mot Ensta reservoaren och uppfördes år 1972. Stationen består idag av tre pumpar med plats för en fjärde pump. Under åren har anläggningen genomgått diverse underhållsarbeten, utan att moderniseras, för att säkerställa den driftsäkerhet som krävs i och med det ökade behovet av dricksvatten i aktuell zon. Aktuella pumpar, dess motorer, ventiler, rörsystem, el-centraler med mera är gamla och delvis defekta varvid stationen är i behov av en totalrenovering och modernisering.

Totalbudget:	19,1 mkr
Upparbetat 2024:	6,8 mkr
Upparbetat totalt:	17,1 mkr

Uppdimensionering Rotsunda

I Rotsunda finns idag både en tryckstegringsstation och ett grundvattenverk. För att stationen ska kunna transportera större flöden och tillsammans med övriga tryckstegringar kunna skapa redundans till Stäkets tryckstegringsstation behöver ledningen totalt få en större dimension. Projektet slutfördes under 2024.

Totalbudget:	94,6 mkr
Upparbetat 2024:	5,9 mkr
Upparbetat totalt:	74,4 mkr

Reservkraftaggregat 4:e linjen Görvål

Görvålverket reservkraftsanläggning är tänkt att försörja Görvålverket med elkraft för fortsatt dricksvattenproduktion vid kraftbortfall från ordinarie leverantörer.

I och med Görvålverkets utbyggnad och det stadigt ökade leveransbehovet, så har det kunnat konstateras att Görvålverket är i stort behov av reservkraft vid kraftbortfall. Detta har gjort att en utökning av reservkraftkapaciteten bedömts som nödvändig.

Projektet har pågått sedan 2021 och slutfördes under 2024.

Totalbudget:	22,0 mkr
Upparbetat 2024:	3,1 mkr
Upparbetat totalt:	21,7 mkr

Redundans Knivsta

Under 2010 påbörjades ett samarbete mellan Norrvatten och Uppsala Vatten för att studera möjligheterna till en gemensam reservvattenförsörjning. Under 2019 utförde Uppsala Vatten och Norrvatten en gemensam utredning för att klargöra behovet av reservvatten inom respektive organisation (mängd, kapacitet etcetera) för 2020, 2030 respektive 2050, där bedömning kring lösningarnas uthållighet fram till 2100 också fanns med. Projektet är pausat just nu för att vänta in en större strategisk översyn av kommande investeringar

Totalbudget:	14,3 mkr
Upparbetat 2024:	0,1 mkr
Upparbetat totalt:	4,4 mkr

Stolpaskogen Täby

Täby kommun planerar att förlägga en ny spillvattenledning från Viggbyholms industriområde längs med Bergtorpsvägen och genom delar av Stolpaskogen. Täby kommun vill använda sig av Norrvattens ledningsrätt för att minska kostnaderna samtidigt som Norrvatten kan passa på och förnya och öka dimensionen på sin vattenledning med så lite påverkan som möjligt på Stolpaskogen och våtmarker i dess omgivning. Projektet har pågått under 2024 för att slutföras i början på 2025.

Totalbudget:	33,0 mkr
Upparbetat 2024:	17,9 mkr
Upparbetat totalt:	18,3 mkr

Hagby Äng och Kulle

Norrvatten har bytt ut och ökat dimensionen på en vattenledning vid Hagbyhöjden i Österåkers kommun. Projektet genomfördes som ett förberedande arbete inför Österåkers kommuns exploateringsprojekt Hagby äng och kulle. Projektet färdigställdes i början av 2025. Österåker är en expanderande kommunen med ökat behov av vatten, vilket gör att vattenledningarnas dimension behöver öka på flera ställen. Norrvatten har redan börjat denna förnyelse med att lägga en större ledning på sträckan mellan Rydbo och Täljö.

Totalbudget:	17,5 mkr
Upparbetat 2024:	13,2 mkr
Upparbetat totalt:	13,2 mkr

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisningsprinciper

Kommunalförbundet Norrvatten tillämpar i allt väsentligt redovisningsprinciper i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed som bland annat kommer till uttryck i anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Alla angivelser är i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Resultaträkningen har dock ej ställts upp i enlighet med lagstiftningen som i första hand inriktats på att ge en rättvisande bild av kommuners redovisning där skatteintäkter och generella statsbidrag utgör huvudsakliga intäkter. Norrvatten bedriver affärsmässig verksamhet varför en uppställningsform för resultaträkningen, som mer liknar Årsredovisningslagens har använts, i syfte att erhålla tydligare information och en mer rättvisande bild av verksamhetens ekonomiska utfall. Resultaträkningen har till räkenskapsår 2023 tillfogats raden "Bokslutsdisposition under- eller överuttag av vattenavgift". I de fall förbundet gör vinst eller förlust skall inte sådan tillkomma det egna kapitalet, varför resultat som avviker från noll kommer hanteras som en skuld alternativt fordran på ägarkommunerna. För år 2024 blir detta en fordran på medlemmarna som kommer öka vattenavgiften för 2026.

Till och mer år 2023 har lån som förfallit till betalning inom tolv månader bedömts som långfristiga då dessa refinansierats. I 2023 års årsredovisning ändrades bedömningen så att lån som förfaller till betalning inom tolv månader anses vara kortfristiga. Men, på grund av möjligheten att ta upp lån via medlemskommunerna har principen för detta ändrats till 2024 och balansräkningen har tillfogats en omräkningskolumn. Principförändringen har ingen effekt på eget kapital och ingen effekt på årets resultat.

Vidare redovisas för räkenskapsåret 2024 aktiverat eget arbete som intäkt i stället för en minskad lönekostnad. Detta för att bibehålla jämförbarheten med beslutad budget. Principen ändras till räkenskapsår 2025. Principförändringen har ingen effekt på eget kapital och ingen effekt på årets resultat.

Klassificering av pågående nyinvesteringar har ändrats under året. Tidigare år har alla pågående nyinvesteringar klassificerats som "Övriga anläggningstillgångar". Från och med räkenskapsåret 2024 klassificeras pågående nyinvesteringar som Immateriella anläggningstillgångar, Mark, byggnader och tekniska anläggningar eller Maskiner och inventarier. Omräkning för 2023 presenteras i balansräkningen samt tillhörande noter. Förändringen har ingen effekt på eget kapital och ingen effekt på årets resultat.

Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som använts i denna årsredovisning skiljer sig i övrigt inte från motsvarande i närmast föregående årsredovisning.

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod.

Redovisning av pensionsförpliktelser

Pensionsåtagande redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som skuld eller avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsåtagandena inkluderar även löneskatt med 24,26 %.

Skulder och avsättningar

Skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

Avsättningar för pensioner är värderade med hjälp av KPA och de antaganden de tillämpar vid beräkning av avsättningens storlek.

Säkringsredovisning

Förbundet följer månadsvis upp låneportföljens anpassning till det riskmandat förbundets fullmäktige och styrelse anvisat i förbundets finanspolicy. Ränterisken hanteras i huvudsak med derivat. Värdet på derivaten påverkar inte förbundets resultat då hanteringen uppfyller kraven på effektiv säkring av ränterisk enligt RKR R8.

Anläggningstillgångar

För tillgångsslaget ägd mark beräknas inga avskrivningar. För övriga anläggningstillgångar tillämpas linjär avskrivningsmetod, och anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsutgift minus avskrivningar. Beloppsgränsen för att ta upp en anläggningstillgång är normalt 25 000 kr och livslängden skall vara minst tre år. Avskrivningstiden för redovisade immateriella anläggningstillgångar är 5 år.

Bedömning av nyttjandeperiod görs för varje post i anläggningsregistret. Grunden för denna bedömning kommer från branschsammanställningar, b.la. Svenskt Vatten. Varje projektledare gör även en bedömning om nyttjandeperiod/avskrivningstid bör justeras efter lokala förutsättningar. I bedömningen tas även garantiid, rekommendationer kring vissa material eller rekommendationer från tillverkare i beaktande. Om en väsentlig skillnad finns för olika komponenter inom samma anläggningstillgång delas anläggningen upp i flera komponenter som skrivs av separat.

Huvudvattenledningar som byts ut skrivs i normalfallet av på 70 år. Vid tidigare otestade schaktfria infordringstekniker skrivs ledningar av på 40 år.

Prövning av nedskrivningsbehov har genomförts under 2024. Inget nedskrivningsbehov för befintliga anläggningar identifierades för räkenskapsår 2024.

Omsättningstillgångar

Lagertillgångar i verksamheten lider inte risk för inkurans. Tillgångarna består av förbrukningsmaterial som omsätts regelbundet och värderas enligt LKBR 7 kap. 5§.

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till de belopp som förväntas inflyta.

Ekonomistyrning och redovisningsprinciper för driftverksamheten

Budgeten avseende driftverksamheten beslutas årligen av förbundsfullmäktige och fördelas på olika resultatansvar inom organisationen. Budgetbeslutet omfattar 3 år där år 1 är budgetåret och år 2 och 3 är planeringsnivåer/år. Budgetärendet bereds på tjänstemannanivå och föreläggs styrelsen som sedan föreslår förbundsfullmäktige att fatta beslut. I budgetbeslutet ingår även vilken vattenavgift som ska gälla för kommande år. Budgeten är fördelad i intäkter, driftkostnader, övriga externa kostnader, personalkostnader, avskrivningar samt finansiella intäkter och kostnader. Budgetens olika ingående belopp bygger på erfarenhet, kunskap och prognoser för det aktuella området.

Personalkostnader budgeteras inklusive bedömda löneökningar för kommande år samt personalomkostnadspålägg enligt SKR:s rekommendationer för kommuner. Intern nedlagd tid i investeringsprojekt redovisas som aktiverat eget arbete. Årlig avskrivningskostnad beräknas som summan av planenliga pågående avskrivningar och nya planenliga avskrivningar för nyinvesteringar. De årliga räntekostnaderna beräknas utifrån prognos på låneskuldens utveckling och en prognosticerad ränta

på skuldportföljen. Den del av budgeterad räntekostnad som avser NFVP aktiveras i projektet. Gemensamma kostnader för till exempel IT, säkerhet och fastighet fördelas inte ut inom organisationen utan redovisas på egna kostnadsställen. Ingen interndebitering förekommer inom förbundet.

Beslutad budget följdes under år 2024 upp i kvartalsrapportering där både ekonomiska- och verksamhetsmässiga avvikelser kommenteras och vid behov fattas beslut för att hålla budget och/eller nå målen för verksamheten. Uppföljningen avslutas med att en årsredovisning för helåret upprättas. Från och med räkenskapsår 2025 följs budgeten upp i tertialrapportering.

Ekonomistyrning och redovisningsprinciper för investeringsverksamheten

Budgeten avseende investeringsverksamheten i Kommunalförbundet Norrvatten beslutas netto per projekt och år. Men en investering kan inte startas enkom för att det finns medel i budgeten för ett enskilt år utan investeringarna måste godkännas av Norrvattens investeringsråd alternativt Styrelse enligt nedan beloppsgränser. Ekonomistyrningen för investeringsverksamheten har utvecklats under året och Norrvatten arbetar med en Strategisk investeringsplan (SIP) med en tidshorisont om 15 år. Förbundet har också en mer aktiv styrning jämfört med tidigare där budgetmedel för olika faser godkänns enligt Norrvattens projektmodell.

Har ett projekt en beslutad budget som av något skäl inte förbrukats flyttas kvarvarande budget med till kommande budgetperiod, men bara i sådan utsträckning att totalsumman i projektet bibehålls. Budgetmedel som inte behövs i projektet förfaller och flyttas inte till nästkommande budgetår.

I de inledande faserna görs ekonomiska beräkningar för projektens utgifter samt vilka driftkostnader projektet förväntas medföra efter att investeringen lämnas över till brukarorganisationen. I huvudsak baseras de initiala beräkningarna på nyckeltal från liknande projekt, inklusive ett riskillägg.

Projektkalkylen revideras löpande, och ett internt investeringsråd fattar löpande beslut om omfördelning av budgetmedel inom ramen för total årsbudget, samt upp till 20 mkr per projekt. Godkännande av belopp därutöver beslutas av kommunalförbundets styrelse.

Varje investeringsprojekt som övergår till genomförandefasen tas upp och beslutas i investeringsrådet respektive i styrelsen enligt ovan beloppsgränser.

Vid aktivering av egen tid i projekten används personalomkostnadspålägg enligt SKR:s rekommendationer för kommuner, av förenklingskäl antas hela pensionskostnaden vara avgiftsbestämd.

Av oförbrukad del av 2024 års investeringsbudget ombudgeteras 38,2 mkr (69,5 mkr) enligt följande fördelning:

Budget beslutad för 2024:	35,7 mkr
Budget beslutad tidigare än 2024:	2,5 mkr

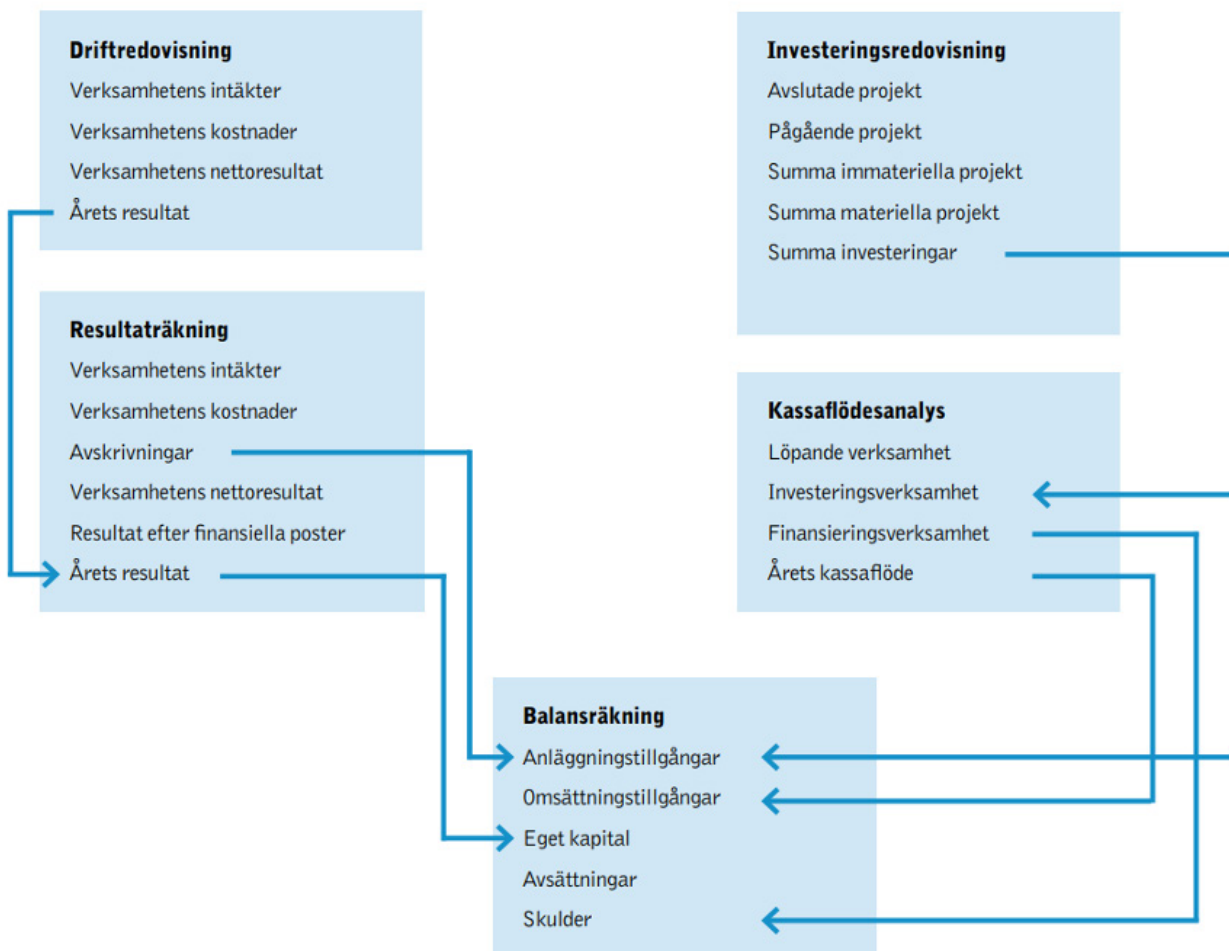
Av 2024 års tillgängliga investeringsbudget förfaller 160,7 mkr som inte upparbetas eller får nya beslut i kommande perioder.

Investeringsrådet har under året omfördelat medel inom befintlig investeringsbudget om 121,8 mkr, och fullmäktige har genom Styrelsen utökat budgetanslagen med 830,8 mkr, varav 707 mkr avser projekt NFVP. Omfördelning samt tilläggsanslag avser i huvudsak budgetåren 2024–2027.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med rapportens övriga delar

Driftredovisningen summerar till samma värde som resultaträkningen.

Investeringsredovisningen summerar till kassaflödesanalysen för investeringsverksamheten. Resultaträkningens avskrivningar och årets resultat är en del av balansräkningen som kompletteras med delar från kassaflödesanalysen för omsättningstillgångar samt skulder.

NOT 2 VERKSAMHETENS INTÄKTER (TKR)	2024	2023
Vattenavgifter	271 493	257 593
Mätaravgifter	10 748	10 349
Övriga intäkter	21 652	21 777
Aktiverat arbete för egen räkning	12 339	13 076
Fondering framtida investeringar	1 000	1 000
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	0	0
Offentliga investeringsbidrag	0	0
Summa verksamhetens intäkter	317 232	303 796

NOT 3 VERKSAMHETENS KOSTNADER	2024	2023
REDOVISNING FÖR JÄMFÖRELSE MED 2023 ÅRS ÅR		
Driftkostnader	-75 048	-73 685
Övriga verksamhetskostnader	-45 986	-43 839
Personalkostnader ex pensionskostnader	-71 503	-61 109
Pensionskostnader	-19 906	-15 353
Summa verksamhetens kostnader	-212 442	-193 987

NY REDOVISNING AV VERKSAMHETENS KOSTNADER		
Personalkostnader ex. pension	-71 503	-61 109
Pensionskostnader	-19 906	-15 353
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-5 012	-5 194
Inköp av material och varor	-51 159	-49 353
Inköp av tjänster	-19 158	-16 970
Övriga verksamhetskostnader	-45 704	-46 007
Summa verksamhetens kostnader	-212 442	-193 987

NOT 4 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (TKR)	2024	2023
REDOVISNING FÖR JÄMFÖRELSE MED 2023 ÅRS ÅR		
Avskrivningar immateriella tillgångar	-452	-635
Avskrivningar driftbyggnader	-13 587	-12 918
Avskrivningar övriga byggnader	-135	-135
Avskrivningar övriga materiella anläggning inkl huvudvattenledning	-25 646	-24 244
Avskrivningar maskiner och inventarier	-27 738	-24 484
Avskrivningar IT-utrustning	-3 127	-3 028
Summa av- och nedskrivningar av anl.tillgångar	-70 686	-65 445

NY REDOVISNING AV AV- OCH NEDSKRIVNINGAR		
Avskrivningar immateriella tillgångar	-452	-635
Avskrivningar mark, byggnader & tekniska anl	-39 437	-37 298
Avskrivningar maskiner och inventarier	-30 796	-27 512
Summa av- och nedskrivningar av anl.tillgångar	-70 686	-65 445

NOT 5 FINANSIELLA POSTER (TKR)	2024	2023
Ränteintäkter	53 120	34 396
Räntekostnader	-91 836	-64 682
Summa finansiella poster	-38 716	-30 287

Se not 15 för information kring upplåningsränta etcetera.

NOT 6 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR (TKR)

SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2024	OMRÄKNING AVS 2023	ENL 2023 ÅRS ÅR
Ingående anskaffningsvärde	25 716	25 474	25 474
Årets inköp	0	35	0
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0
Överföringar	0	208	243
Utgående ack anskaffningsvärde	25 716	25 716	25 716
<i>Varav pågående investeringar</i>	0	0	0
Ingående ack avskrivningar	-24 269	-23 634	-23 634
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0
Överföringar	0	0	0
Årets avskrivningar	-452	-635	-635
Utgående ack avskrivningar	-24 721	-24 269	-24 269
Ingående ack nedskrivningar	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0
Utgående ack nedskrivningar	0	0	0
Utgående redovisat värde	995	1 447	1 447
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	5	5	-

INTERNT UPPARBETADE IMMATERIELLA ANL.TILLGÅNGAR	2024	OMRÄKNING AVS 2023
Ingående anskaffningsvärde	13 662	13 662
Årets inköp	0	0
Försäljningar	0	0
Utrangeringar	0	0
Överföringar	0	0
Utgående ack anskaffningsvärde	13 662	13 662
<i>Varav pågående investeringar</i>	0	0
Ingående ack avskrivningar	-13 662	-13 662
Försäljningar	0	0
Utrangeringar	0	0
Överföringar	0	0
Årets avskrivningar	0	0
Utgående ack avskrivningar	-13 662	-13 662
Ingående ack nedskrivningar	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0
Utgående ack nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	5	5

Not 6 fortsätter på nästa sida

FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2024	OMRÄKNING AVS 2023
Ingående anskaffningsvärde	12 054	11 812
Årets inköp	0	35
Försäljningar	0	0
Utrangeringar	0	0
Överföringar	0	208
Utgående ack anskaffningsvärde	12 054	12 054
Varav pågående investeringar	0	0
Ingående ack avskrivningar	-10 607	-9 972
Försäljningar	0	0
Utrangeringar	0	0
Överföringar	0	0
Årets avskrivningar	-452	-635
Utgående ack avskrivningar	-11 059	-10 607
Ingående ack nedskrivningar	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0
Utgående ack nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	995	1 447
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	5	5

NOT 7 MARK, BYGGNADER & TEKNISKA ANL. (TKR)	2024	OMRÄKNING AVS 2023	ENL 2023 ÅRS ÅR
Ingående anskaffningsvärde	2 964 904	2 394 695	2 394 695
Årets inköp	249 722	303 991	0
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	-2 281	-418	-418
Överföringar	-31 509	266 635	100 532
Utgående ack anskaffningsvärde	3 180 836	2 964 904	2 494 811
Varav pågående investeringar	526 995	470 094	0
Ingående ack avskrivningar	-1 337 599	-1 300 718	-1 300 718
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	2 278	418	418
Överföringar	0	0	0
Årets avskrivningar	-39 299	-37 298	-37 298
Utgående ack avskrivningar	-1 374 620	-1 337 599	-1 337 599
Ingående ack nedskrivningar	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0
Utgående ack nedskrivningar	0	0	0
Utgående redovisat värde	1 806 216	1 627 305	1 157 212
Varav aktiverad ränta	13 507	4 930	-
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	65	65	-

NOT 8 MASKINER OCH INVENTARIER (TKR)	2024	OMRÄKNING AVS 2023	ENL 2023 ÅRS ÅR
Ingående anskaffningsvärde	405 176	317 976	317 976
Årets inköp	38 768	27 778	281
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0
Överföringar	37 804	59 422	58 319
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	481 748	405 176	376 576
Varav pågående investeringar	10 611	28 600	0
Ingående avskrivningar enligt plan	-146 601	-119 089	-119 089
Försäljningar	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0
Överföringar	0	0	0
Årets avskrivningar	-30 934	-27 512	-27 512
Utgående ackumulerade avskrivningar	-177 535	-146 601	-146 601
Ingående ack nedskrivningar	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0
Utgående ack nedskrivningar	0	0	0
Utgående redovisat värde	304 213	258 575	229 976
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	13	12	-

NOT 9 ÖVRIGA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (TKR)	2024	OMRÄKNING AVS 2023	ENL 2023 ÅRS ÅR
Ingående anskaffningsvärde	0	0	326 265
Årets inköp	0	0	331 522
Omklassificeringar, aktivering	0	0	-159 094
Omklassificeringar, kostnad	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0
Utgående redovisat värde	0	0	498 693

NOT 10 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Andelar i dotterföretag

Namn och org nr: Norrvatten AB, 556527-3694

Säte: Sundbyberg

Andelar: 100

(TKR)	2024	2023
Röstandel (%)	100 %	100 %
Ingående anskaffningsvärde	100	100
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	100	100
Summa finansiella anläggningstillgångar	100	100

NOT 11 FÖRRÅD OCH VARULAGER (TKR)	2024	2023
Kemikalieförråd samt UV-lampor	3 957	4 546
Summa förråd och varulager	3 957	4 546

NOT 12 FORDRINGAR	2024	2023
Kundfordringar	31 549	49 717
Övriga kortfristiga fordringar	7 890	10 222
Fordringar på ägare	4 613	0
Övriga förbetalda kostnader och upplupna intäkter	13 390	4 883
Summa fordringar	57 443	64 822

NOT 13 EGET KAPITAL	2024	2023
Ingående eget kapital	181 247	181 247
Varav justering eget kapital	0	0
Årets resultat	0	0
Utgående eget kapital	181 247	181 247
Varav resultatreserv	201	201
Varav resultatutjämningsreserv	0	0

NOT 14 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE	2024	2023
Avsättning för pensioner inklusive löneskatt	18 075	17 298
Ansvarsförbindelser för pensioner	25 703	25 096
- Finansiella placeringar för pensioner	0	0
Totala förpliktelser	43 778	42 394

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser inklusive löneskatt		
Avsättning till pensioner ink löneskatt ingående värde	17 298	16 723
Nyintjänad pension	355	326
Årets utbetalningar	-1 411	-1 294
Ränte- och beloppsuppräknningar	1 582	1 624
Förändring av diskonteringsränta	177	0
Övrig post	74	-81
Summa avsatt till pensioner ink löneskatt	18 075	17 298

Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	25 096	24 893
Årets utbetalningar	-3 024	-2 676
Ränte- och beloppsuppräknningar	2 347	2 282
Övrig post	1 283	597
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 ink löneskatt	25 703	25 096

Aktualitetsgrad	100 %	100 %
Totalt pensionsförsäkringskapital KPA	51 892	37 143

Pensionsåtagandet är värderat med hjälp av KPA och de antaganden de tillämpar vid beräkningar av skulden. Särskild löneskatt uppgår till 24,26 % och betalas i samband med utbetalning av pensionsmedel. Inga övriga pensionsåtaganden förutom de av KPA förvaltade pensionerna förväntas uppstå. Förbundet har inga visstidsanställda eller förtroendevalda som omfattas av ansvarsförbindelsen.

NOT 15 LÅNGFRISTIGA SKULDER (TKR)	2024	OMRÄKNING AVS 2023	ENL 2023 ÅRS ÅR
Långfristig upplåning banker och kreditinstitut	1 700 000	1 600 000	1 100 000
Långfristig upplåning medlemskommuner	50 000	0	0
Fondering för framtida investeringar enligt investeringsplan*	11 000	12 000	12 000
Summa långfristiga skulder	1 761 000	1 612 000	1 112 000

*UV aggregat och driftcentral

LÅNESKULDENS FÖRFALLOSTRUKTUR	2025	2026	2027	2033	2049
Lån medlemmar	0	50 000	0	0	0
Lån investeringsbanker	0	0	0	275 000	225 000
Lån affärsbanker	550 000	525 000	125 000	0	0
Summa	550 000	575 000	125 000	275 000	225 000

Norrvatten tillämpar en av förbundsfullmäktige antagen finanspolicy som reglerar de bedömda största riskerna för förbundets finanshantering, bland annat finansieringsrisk (tillgång på kapital över tid) och ränterisk (kostnad för kapital över tid). Ränterisken möts med derivat där korta räntevillkorsperioder säkras med längre avtal om fast ränta över olika tidshorisonter. Marknadsvärdet på derivaten avspeglar kostnaden för säkringarna om de skulle sägas upp vid bokslutstidpunkten. Värdet på derivaten påverkar inte förbundets resultat då hanteringen uppfyller kraven på effektiv säkring av ränterisk enligt RKR R8. Derivaten har minskat förbundets lånekostnader under året med 25 530 tkr.

	2024	2023
Lånevolym	1 873 071	1 632 639
Volym gröna lån	1 000 000	1 100 000
Nominellt belopp derivat	1 380 000	1 455 000
Återstående kapitalbindningstid	4,95	6,18
Genomsnittlig räntebindning	3,69	4,45
Genomsnittlig räntebindning exkl derivat	0,16	0,16
Genomsnittlig skuldränta	2,73 %	2,39 %
Snittränta lån	3,08 %	4,39 %
Snittränta derivat	-0,35 %	-2,00 %
Marknadsvärde avseende derivat	3 621	2 758

NOT 16 KORTFRISTIG SKULDER	2024	OMRÄKNING AVS 2023	ENL 2023 ÅRS ÅR
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	123 072	33 099	533 099
Leverantörsskulder	52 879	67 579	67 579
Moms och punktskatter	0	0	0
Personalens skatter, avgifter, avdrag	3 880	3 416	3 416
Upplupna personalkostnader (exkl pension)	3 516	3 430	3 430
Upplupna pensionskostnader	3 735	2 885	2 885
Skuld till medlemskommuner	0	14 078	14 078
Övriga kortfristiga skulder	158	370	370
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27 922	23 174	23 174
Summa kortfristiga skulder	215 162	148 031	648 031

Kontokrediter	2024	2023
Beviljad kontokredit	400 000	200 000
Utnyttjad kontokredit	123 071	33 099
Outnyttjad kontokredit	276 929	166 901

NOT 17 LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal klassificeras som operationella, löpande på maximalt tre år och redovisas som löpande kostnader.

Väsentliga leasingavtal avser leasingbilar.

Framtida förfall	2025	2026-2027
Inom ett år	2 295	
Mellan ett och fem år		2 509

NOT 18 REVISIONSKOSTNADER

	2024	2023
Kostnader för räkenskapsrevision	485	262
Revisorer, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB.		

NOT 19 ÖVRIGA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

	2024	2023
Pensionsavsättning	777	575
Fondering för framtida investeringar	-1 000	-1 000
Summa övr ej likviditetpåverkande poster	-223	-425

NOT 20 INVESTERINGSPROJEKT NFVP

Projekt NFVP (Norrvattens Framtida Vattenproduktion) är Norrvattens största projekt. Den totala budgeten för projektets inledande arbete är 747 573 mkr, varav 22,5 mkr beslutades av förbundsstyrelsen i oktober 2024 samt 707 mkr beslutades i december 2024. Resterande budget härrör från mindre delprojekt som beslutats av investeringsrådet under år 2024. Beslutad budget ska täcka projektering till färdig bygghandling, samt ett flertal tidiga arbeten. Totalkostnadsprognosen för projektet är 5,3 mdr i PV2022 exklusive risk och finansieringskostnader.

Föregående beslut låg på 437 miljoner kr. 225 mkr beslutades av förbundsstyrelsen i april 2023, 200 mkr beviljades av förbundsstyrelsen i september 2020 och 12 miljoner har beviljats och upparbetats föregående dessa beslut.

Miljöredovisning

Norrvattens miljöarbete bedrivs utifrån miljöledningssystemet ”Svensk Miljöbas”, en nationell miljöledningsstandard som i sin tur bygger på ISO 14001. Miljödiplomet utfärdas av Järfälla kommun. För att bli certifierad krävs bland annat att verksamheten visar miljöansvar, socialt ansvarstagande och kontinuerligt minskar sin miljöpåverkan. En miljörevision genomförs varje år och en godkänd revision är ett kvitto på att miljöarbetet sker på ett välorganiserat sätt med ständiga förbättringar. I juni 2024 genomfördes en revision med gott resultat utan avvikelser att åtgärda enligt revisorn. Av revisionsrapporten framgår bland annat att *”Norrvatten har god struktur på sitt miljöarbete, både när det kommer till dokumentationen och det praktiska. De sätter ambitiösa mål och strävar hela tiden efter att hitta nya, innovativa, lösningar för att nå målen. Deras forskningsprojekt och initiativ leder till nya möjligheter, vilket gynnar alla de konsumenterna som är beroende av rent dricksvatten. Engagemanget för frågorna märks hos både medarbetare och ledning. Rundvandringen visar på bra ordning i lokalerna och ordning bland kemikalier och avfall.”*

Norrvatten har beslutat om ny miljömålsstruktur för perioden 2024–2026. Denna utgörs av fyra målområden som är betydelsefulla för Norrvattens positiva och negativa miljöpåverkan.

Miljömålsstrukturen stödjer arbetet mot målen som beslutats i Norrvattens strategiska plan och fångar upp betydelsefulla miljöaspekter och aktiviteter som identifierats i miljöutredningen och värderingen av miljöaspekter 2023.

De fyra målområdena är:

- Säkrad råvattenkvalitet och -kvantitet
- Hållbar framtida dricksvattenförsörjning
- Effektiv och miljövänlig produktion och distribution
- Hållbar vattenanvändning

Nedan redovisas utfallet för respektive målområde.

Säkrad råvattenkvalitet och -kvantitet

Östra Mälarens vattenskyddsråd

Under året bildades Östra Mälarens vattenskyddsråd med syfte att stärka samverkan mellan berörda kommuner och dricksvattenproducenter och på så sätt skydda Östra Mälaren.

Det nybildade vattenskyddsrådet är en del av Rådet för Vatten- och avloppsamverkan i Stockholms län (VAS), som är Stockholm läns kommuners gemensamma samverkansforum för vatten och avloppsfrågor där Norrvatten har ordförandeskapet. Vattenskyddsrådet drivs av dricksvattenproducenterna Norrvatten och Stockholm Vatten och Avfall och inkluderar även kommunerna Ekerö, Salem, Botkyrka, Huddinge, Järfälla och Upplands-Bro, det vill säga de kommuner som har strandlinje mot Östra Mälaren.

Den viktigaste uppgiften för vattenskyddsrådet är att samordna insatser för att skydda vattenkvaliteten i Östra Mälaren. Rådet ska till exempel kunna genomföra gemensamma utredningar och informationsinsatser.

Norrvatten är inledningsvis ordförande för rådet, men ordförandeskapet kommer att rotera.

2008 inrättades ett vattenskyddsområde för Östra Mälaren. Syftet med vattenskyddsområdet är att bevara en god kvalitet på råvattnet för vattenverken vid Lovö, Norsborg, Görväln och Skytteholm. Skyddsföreskrifterna syftar till att reglera och förhindra sådana verksamheter, hantering och åtgärder som kan medföra risk för vattenförorening och negativ påverkan på råvattenkvaliteten.

Vattenskyddsområdet fyller en viktig funktion då det tidigare inte har funnits någon organiserad samverkan för att stödja tillsyn och utreda gemensamma utmaningar med fokus på att skydda vattenkvaliteten i Östra Mälaren enligt vattenskyddsföreskrifterna.

Uppdatering av vattenskyddsområden

Revision av vattenskyddsföreskrifter som är äldre än 20 år pågår i stort enligt plan, men långa handläggningstider hos berörda myndigheter gör att det finns risk att tidplanen inte klaras.

Aktuell status för pågående arbeten är följande:

- Ansökan om reviderat vattenskyddsområde för Lohäradsåsen (grundvattentäkterna i Vagndalen, Västra Syninge och Malmby) är inskickad till Länsstyrelsen.
- Vattenskyddsområde för Finsta-Kilen blev klara för kungörelse juni 2024, men handläggning hos Länsstyrelsen har tagit längre tid än väntat.
- Arbetet för att revidera vattenskyddsområde för Hammarby-Rotsunda pågår i stort enligt plan och en ansökan planeras skickas in i början av 2025.

Yttranden i prövning- och tillståndprocesser

Norrvatten har under 2024 yttrat sig i 19 ärenden rörande prövning- och tillståndprocesser. Det största ärendet rör Stockholms Exergi ansökan om tillstånd till uppförande och drift av energianläggning och hamn m.m. i Lövsta som är beläget mellan Görvälnverket och Lovö vattenverk.

Norrvatten menar att de av sökanden redovisade utredningarna, skyddsåtgärder och villkorsförslag är otillräckliga för att säkerställa att verksamheten inte kommer medföra risk för otillåten vattenförorening och därmed riskera förutsättningarna för dricksvattenförsörjning. Norrvatten har betonat det ytterst olämpliga i att förlägga en avfallsförbränningsanläggning inom ett område som

är kraftigt förorenat och som riskerar att medföra irreversibel skada på vattentäkter som försörjer över 2,2 miljoner människor.

Hållbar framtida dricksvattenförsörjning

Tydligare hållbarhetskrav vid upphandling

Norrvatten deltar tillsammans med flera andra VA-organisationer i det av Svenskt Vatten finansierade projektet ”Hållbarhetskriterier för VA-specifika upphandlingar” som förväntas resultera i välförankrade förslag till hållbarhetskrav (både socialt och ekologiskt) till gagn för upphandlande VA-organisationer och skapa större möjlighet för leverantörerna att anpassa sitt hållbarhetsarbete.

Hållbara entreprenadarbeten

Norrvatten arbetar för minskade koldioxidutsläpp vid ledningsarbeten där det är möjligt genom att nyttja schaktfria metoder. Under 2024 har det inte funnits något lämpligt projekt där schaktfria metoder kunnat tillämpas. Däremot har ett sådant ledningsprojekt planerats för genomförande under 2025.

Effektiv och miljövänlig produktion och distribution

Ansvarsfull kemikaliehantering

Arbete med att uppdatera och riskbedöma produkter på kemikalielistan i systemet Chemical Manager EcoOnline samt utrensning av produkter har genomförts. Utrensning och arkivering av 29 produkter genomfördes under 2024, vilket medför att det i dagsläget finns 418 unika kemiska produkter på Norrvattens lista. En ny rutin för inköp och bedömning av kemiska produkter och kemikalier har tagits fram under året.

Hållbar avfallshantering på Görvälnverket

Norrvatten arbetar för att öka återvinning och minska blandat avfall. Under 2024 har hållbar avfallshantering tagits upp i den interna miljöutbildningen och vid interna informationsträffar, därtill har nya mål för avfallshanteringen beslutats. Andelen av Norrvattens avfallsmängd som gick till materialåtervinning var ca 45% och energiutvinning uppgick till ca 54 % enligt årets avfallsredovisning. Endast 0,3 % gick till deponering. Arbetet med information och målsättningar i kombination med det avfallsslag som Norrvatten hade år 2024 gav mycket gott resultat. Mängden blandat

avfall mer än halverades år 2024; ca 3 ton, jämfört med år 2023; ca 6,4 ton.

Energianvändning för produktion/distribution av dricksvatten

Den specifika energiförbrukningen på helåret 2024 var 511 Wh/m³, vilket är något högre än för 2023. Detta är förväntat då beslut tagits att nyttja flotation så långt möjligt för att reducera halten PFAS i dricksvattnet och flotation är en mer energiintensiv reningsteknik jämfört med alternativet sedimentation. Målvärde för 2024 var 520 Wh/m³.

Hållbar vattenanvändning

Norrvatten arbetar sedan flera år tillbaka för att främja en hållbar vattenanvändning. Under 2024 genomfördes två samordningsmöten med representanter för kommunernas kommunikationsavdelningar, och även två möten med kommunernas VA-chefer. Samarbetet med kommunerna fungerar mycket bra. Kommunerna har dock kommit olika långt när det gäller åtgärder för att verka för en hållbar vattenförbrukning. Mycket

hög vattenförbrukning i samband med varmt och torrt väder är fortsatt ett problem för Norrvatten. Under 2025 kommer Norrvatten att fortsätta arbeta för en minskad vattenanvändning, tillsammans med medlemskommunerna, vilket också är ett av Norrvattens nya verksamhetsmål. Fokus för det fortsatta arbetet är att hitta lösningar för att minska förbrukningstoppar i maj och juni.

Norrvatten deltar i det nationella samarbetet för hållbar vattenanvändning, som samordnas av Svenskt Vatten, och deltar även i olika forskningsprojekt inom området. Ett exempel är projektet ”Drop it” som drivs av RISE med finansiering från Formas. Syftet med projektet är att bidra till resurseffektiv vattenanvändning genom att implementera och utvärdera kombinationer av lösningar för minskad vattenanvändning i hushåll. Norrvatten medverkar i projektets referensgrupp.

Norrvatten har även varit initiativtagare till ett nytt projekt ”Resurseffektiv vattenanvändning för en hållbar framtid” som drivs inom innovationsprogrammet Water Wise Societies. Projektet, som leds av RISE, ska identifiera förflyttningar för omställningen mot en mer resurseffektiv vattenanvändning.

Nyckeltal

Norrvatten (tkr) 5 år i sammandrag

INTÄKTS/KOSTNADSSLAG	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Vattenavgifter	199 245	207 424	213 651	257 593	271 493
Mätaravgifter	8 231	8 694	9 361	10 349	10 748
Övriga intäkter	14 390	18 062	21 749	35 854	34 991
Totala intäkter	221 866	234 181	244 761	303 796	317 232
Kemikalier	-9 464	-11 180	-14 937	-18 605	-16 341
Elenergi	-20 693	-22 600	-25 397	-30 748	-34 818
Övriga driftskostnader	-27 108	-20 654	-22 612	-24 333	-23 889
Övriga kostnader	-36 176	-40 907	-40 297	-43 839	-45 986
Löner och ersättningar	-36 788	-40 508	-39 676	-42 404	-49 033
Pensionskostnader	-8 915	-11 105	-9 724	-15 353	-19 906
Övriga personalomkostnader	-14 724	-15 863	-16 848	-18 705	-22 470
Avskrivningar	-59 334	-63 795	-64 634	-65 445	-70 686
Räntenetto	-7 764	-6 207	-11 594	-30 287	-38 716
Totala kostnader	-220 966	-232 819	-245 720	-289 718	-321 844
Resultat efter finansiella poster	901	1 363	-958	14 078	-4 613
Anläggningstillgångar	1 227 609	1 399 097	1 621 069	1 887 428	2 111 524
Omsättningstillgångar	56 923	72 345	95 090	71 148	63 959
Totala tillgångar	1 284 532	1 471 442	1 716 160	1 958 576	2 175 483
Eget kapital	180 843	182 205	181 247	181 247	181 247
Avsättningar	16 419	17 197	16 723	17 298	18 075
Långfristiga skulder	967 162	1 184 463	1 413 388	1 612 000	1 761 000
Kortfristiga skulder	120 108	87 577	104 802	148 031	215 161
Totala skulder	1 284 532	1 471 442	1 716 160	1 958 576	2 175 483
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12 (tkr)	1 017 858	1 170 463	1 400 388	1 633 099	1 873 072
Nettoinvesteringar (tkr)	168 255	238 309	286 905	331 522	288 490
Pris per m ³ , kr (Vattenavgifter)	3,87	3,95	4,10	4,90	5,19
Medelantal anställda	58	63	65	65	70
Sjukfrånvaro	3,4 %	3,5 %	3,4 %	3,0 %	1,6 %
Frisknärvaro	96,6 %	96,5 %	96,6 %	97,0 %	98,4 %
Nettoresultat i förhållande till omsättning	0,4 %	0,6 %	-0,4 %	4,6 %	-1,5 %
Kapitalkostnader i % av totala kostnader	30,4 %	30,1 %	31,0 %	33,0 %	34,0 %
Soliditet	14,1 %	12,4 %	10,6 %	9,3 %	8,3 %
Lånefinansiering i % av anläggningar	83 %	84 %	86 %	87 %	89 %
Rörelsekapital*	-63 185	-15 232	-9 712	-76 883	-151 202
Självfinansieringsgrad	35 %	27 %	23 %	20 %	25 %
Ackumulerad självfinansieringsgrad 10 år	33 %	32 %	29 %	29 %	29 %
Avskrivningar i % av totala kostnader	27 %	27 %	26 %	23 %	22 %
Finansnetto i % av totala kostnader	3,64 %	2,74 %	4,95 %	11,67 %	13,67 %

* Fördelningen av långfristiga/kortfristiga skulder har ändrats 2023 samt 2024, se not 1

Nyckeltal fortsätter på nästa sida

INTÄKTS/KOSTNADSSLAG	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Uppfordrad råvattenmängd 1000 m ³	52 780	54 370	53 967	53 130	55 428
Producerad mängd dricksvatten 1000 m ³	50 722	51 930	50 937	51 294	52 730
Intern förbrukning procent	4 %	5 %	6 %	4 %	5 %
Debiterad mängd 1000 m ³	50 331	51 606	51 100	50 858	52 049
Förlust i procent av producerad mängd	0,8 %	0,6 %	-0,3 %	0,9 %	1,3 %
Energiuttag totalt MW/h	24 054	25 059	25 643	25 397	26 944
Energiproduktion Vindkraftverk MW/h	7 094	6 708	6 250	6 041	5 978
Ökning/Minskning debiterat vatten %	-1,3 %	2,5 %	-1,0 %	-0,5 %	2,3 %
Invånarantal medlemskommunerna SCB fr o m 2017	697 162	711 018	723 645	731 243	738 491
Ökning / minskning invånarantal %	1,13 %	1,99 %	1,78 %	1,05 %	0,99 %
Producerad mängd vatten m ³ /invånare	73	73	70	70	71
Kemikaliekostnad/m ³ debiterat vatten (kr)	0,19	0,22	0,29	0,37	0,31
Energikostnad/m ³ debiterat vatten	0,41	0,44	0,50	0,60	0,67
Pris per m ³ , kr	3,87	3,95	4,10	4,90	5,19
Energi och kemikaliekostnad procent av pris m ³	15 %	17 %	19 %	20 %	19 %
Driftsprover i verket	2 347	2 358	2 237	1 960	2 045
Egenkontrollprover i verket	104	108	110	104	104
Driftsprover på ledningsnätet	389	460	493	473	478
Kommunernas egenkontroll	652	641	696	644	643
Klagomålsprover (före och efter spolning)	76	77	74	81	86
Totalt antal prov (Laboratoriet)	5 954	5 605	5 715	5 301	5 260
Antal läckor huvudvattenledningar	13	14	6	4	10
Antal läckor inom kommunernas lokala nät	79	103	97	36	31
Varav läckor på tomtmark (servisledning)	21	18	21	5	14
Antal mätarenoveringar	1 533	102	800	420	460
Antal mätare	68 642	69 129	71 627	71 221	70 453
Renvattenkostnad i procent av total VA-kostnad, genomsnitt i Stockholms län					
Typhus A Norrvattens andel av total kostnad %	9 %	8 %	8 %	9 %	8 %
Typhus A Total kostnad VA-avgifter	6 594	7 070	7 428	8 139	9 985
Typhus B Norrvattens andel av total kostnad %	12 %	12 %	12 %	13 %	11 %
Typhus B Total kostnad VA-avgifter	63 570	68 149	71 272	77 540	95 533

Typhus A = "Normalvilla" med 150 m³ i årlig vattenförbrukning

Typhus B = Flerbostadshus med 15 lägenheter och 2 000 m³ i årlig vattenförbrukning

Revisionsberättelse för år 2024

Revisionsberättelsen kommer 14/4.

Norrvatten på fem sekunder

Norrvatten är ett kommunalförbund som producerar och distribuerar dricksvatten av hög kvalitet till 14 medlemskommuner med stark expansion i norra Storstockholm. Omkring 700 000 människor, flera stora sjukhus samt Arlanda flygplats är beroende av att Norrvatten garanterar ett hälsosamt dricksvatten och därmed möjliggör regionens utveckling.

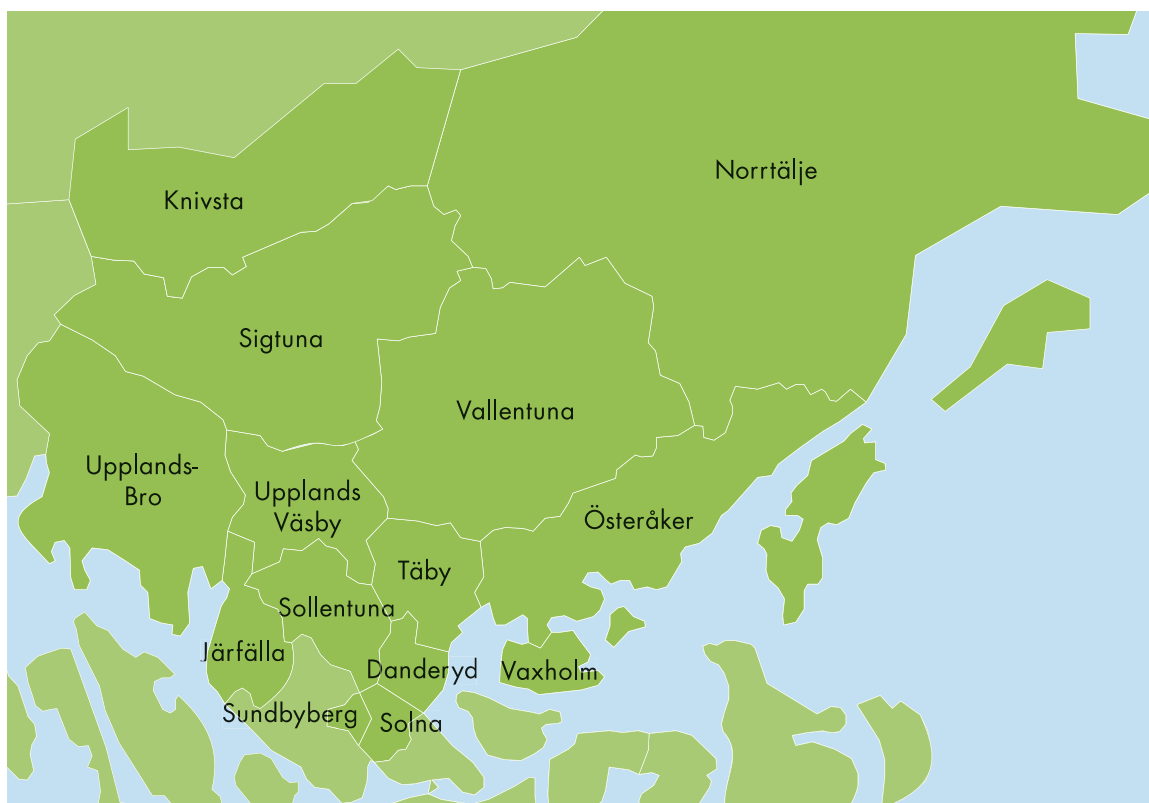
Norrvatten är Sveriges fjärde största dricksvattenproducent och har ungefär 80 anställda. Vårt vattenverk, Görvålverket, ligger vid Mälaren i Järfälla kommun. Här producerar vi 1 600 liter dricksvatten per sekund.

Norrvattens vision

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus.

Norrvattens medlemskommuner

Postadress: Box 2093, 169 02 Solna

Besöksadress: Skogsbacken 6, Sundbyberg

Telefon: 08-627 37 00

www.norrvatten.se

info@norrvatten.se